

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.

Insertni oddelki: Ljubljana Seien-
burgova ul. 8. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošt. čez. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga č. 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

JUTRO

Nemška oborožitev v sovjetski luči

Pretekle dni je zastopnik vojnega komisarja Vorošilova, general Tuhačevski, objavil v »Krasni Zvezdi«, glasilo sovjetske armade, senzacionalen članek o sedanjem stanju nemške oborožene sile in o izgledih za bodoči njen razvoj. Tuhačevski trdi, da Hitlerjev načrt za pobijanje brezposelnosti ni nič drugega nego načrt za oboroževanje v ogromnem obsegu. Narodni socializem je že v drugem letu svoje vlade potrožil svojo oboroženo silo. Povišal jo je od 7 pehotnih divizij na 21, zgradil mogočno vojno letalstvo ter zorganiziral in izpopolnil industrijo v vojne namene. Tuhačevski je uverjen, da ta industrija lahko v nekaj letih ustvari armado istega obsega, kakršno je Nemčija imela za časa svetovne vojne. Ker je cesarska Nemčija imela l. 1918. na razpolago 250 divizij, bi bila to strahotna sila, kakršne ne more postaviti nobena druga država. Za dovršitev tega programa jamči nemška odločitev za uvedbo splošne vojaške dolžnosti in organiziranje 36 pehotnih divizij. Tako je Nemčija v tretjem letu vlade kljukastega križa dosegla isto stopnjo oborožitve, kakor jo je imela l. 1914. Ogromni razvoj letalstva pa daje tej vojski še neprimerno večjo udarno silo.

Da pokaže, kako se mislijo Nemci posluževati te sile, podaja sovjetski vojaški strokovnjak najprej glavna načela nemške vojaške znanosti. Navaja generala Seeckta, ki zahteva udarno armado na motornih vozilih in na konjih, ki bi z nenadnim napadom neprijatelju onemogočila izvedbo mobilizacije, poleg nje pa še vojsko na temelju vseobče vojaške dolžnosti, ki bi imela samo obrambno nalogo. Tuhačevski opozarja dalje na generala Ludendorffa, ki tudi zahteva napadalno armado, pred vsem pa mnogo hitrejšo mobilizacijo ostale vojske. Isto razdelitev vojnih sil na napadalno in obrambno armado zahteva nemški vojaški strokovnjak podpolkovnik Nehring v svojem znanem delu »Die Heere von Morgen«. Važna v tem pogledu so tudi izjavljanja nemškega generala Metscha, ki trdi, da je glavni strateški namen moderne armade ta, da prenese vojno takoj v začetku na neprijateljska tla in se s tem takoj prve dni uniči sovražnikova vojna organizacija. Tuhačevski tudi omenja francoskega maršala Petaina, ki je nedavno napisal v »Revue des deux Mondes«: »Nova oborožitev bo dala borbi popolnoma novo obliko. Danes si moramo vojno predstavljati le tako, da se lotimo takih akcij, ki bi lahko uničile prve začetke zbiranja sovražnih sil, pokvarile neprijateljevo mobilizacijo in udarile po središčih sovražne moči.«

General Tuhačevski podaja podrobno sliko sedanje nemške oborožene moči. Nemško letalstvo čeni na 3700 letal, številno letalskega osvoja pa na 8000 častnikov in 52.000 moštva. Razen tega je v raznih tečajih in civilnih društvih še okoli 60.000 moč z letalsko izvežbanostjo in opremo. V celoti predstavlja nemško letalstvo armado 120.000 moč. Kar se tiče velikih taktičnih pehotnih enot, misli Tuhačevski, da tvori ravnokar osnovanih 36 divizij del napadalne armade. Te pehotne enote štejejo danes 546.000 moč, ob mobilizaciji pa se njihovo število takoj potroji. Nemška konjica ima danes 5 divizij in 10 motoriziranih polkov, vsega skupaj 51.000 moč. Topništvo brez onega pri višjih pehotnih enotah (divizijah in armijah) obsega 12 polkov glavne rezerve, 12 polkov protiletalske in 12 polkov težke obrežne obrambe. Človeške sile topništva štejejo 54.000 moč. Poleg tega imajo Nemci še udarne vozaške in motomehanske enote, vsaka divizija pa ima svoj poseben bataljon tankov. Nemci imajo danes eno popolno motorizirano divizijo, 4 brigade in 12 tankovih bataljonov glavne rezerve. V motomehanskih enotah služi vsega 33.000 moč. Tankove in letalske enote se množe iz dneva v dan. Tehnične čete imajo 22.000 moč, v šolah jih je še 60.000, pri brodivju pa 22.000. Po podatkih Tuhačevskega bo imela nemška vojska sredi letošnjega leta 909.000 moč, nje popolna organizacija pa bo gotova l. 1936. K nemški vojski se čisto mirno še prištevajo oddelki SA in SS, dalje oddelki delovne dolžnosti, obmejne straže in policija, — vsega zopet 900.000 moč.

Posebno pozornost posveča Tuhačevski napadalni armadi, ki jo ima nemško poveljstvo že danes na razpolago za nagle in presenečajoče akcije. Vanjo spajajo 1500 letal, ena motorizirana divizija in 4 brigade, dalje 5 konjskih divizij in 15 pehotnih divizij na avtomobilih. Samo avtomobilni kor SA ima danes okoli 150.000 vozil. Za prevoz ene nemške pehotne divizije se potrebuje 650 osebnih in 6700 tovornih avtomobilov ter 1200 motornih koles. Ostalih 21 pehotnih divizij tvori drugi del, ki za sedaj še ni motoriziran.

Tuhačevski se v svojem članku dotika tudi politični strani in navaja vrsto nemških izjav, naperjenih proti Rusiji. Pomirljivi ton napram Franciji ima po mnenju Tuhačevskega samo ta namen, da bi se Francija preveč ne oborožila,

Zasedanje sveta Društva narodov:

Soglasna obsodba Nemčije

Svet Društva narodov je soglasno sprejel predlagano resolucijo in s tem obsodil postopanje Nemčije — Poseben odbor naj prouči sankcije za bodoče kršitve mednarodnih obveznosti

Ženeva, 17. aprila. r. Svet Društva narodov je na svoji dopoldanski seji končal razpravo o pritožbi Francije zaradi nemške oboroževanja in kršenja mirovne pogodbe ter soglasno sprejel odločbo. Glasovanja se je vzdržal le danski delegat, a še ta samo pogojno. Pravo senzacijo je izzvalo dejstvo, da so glasovali za predlagano resolucijo ne samo zastopniki nevtralnih držav, ki so bili večeraj kolikor toliko rezervirani, nego celo poljski zunanji minister Beck, ki je večeraj precej ostro kritiziral francosko politiko in indirektno zagovarjal Nemčijo.

Enodušna obsodba postopanja Nemčije je izzvala v vseh diplomatskih in političnih krogih ogromno pozornost, ker vidijo v njej dokaz, da je konec politike izigravanja enega proti drugemu ter da je naposled prodrlo spoznanje, da je safo v solidarni obrambi mogoče ne samo očuvati, nego tudi okrepiti mir in organizirati varnost za vse in vsakogar. Francoski zunanji minister g. Laval se je ob zaključku seje zahvalil vsem delegatom za njihovo pravilno presojanje položaja in izrazil nado, da sedaj ni več daleč čas, ko bo konec avanturistične politike v Evropi in ko bo naposled prodrlo spoznanje, da je mir v enaki meri potreben vsem.

izkušnja solidarnosti med Veliko Britanijo, Francijo in Italijo. Boj zoper enostransko odpuščanje mednarodnih pogodb ne samo da ne nasprotuje duhu sodelovanja med narodi, temveč je ravno nasprotno v interesu okrepitve tega duha. Vsako enostransko dejanje je že samo po sebi odklanjanje sodelovanja.

Skupna konferenca Male antante in Balkanske zveze

Bukarešta, 17. aprila. Italijanski poslanik je večeraj posetil ministrskega predsednika Tatarescu in se z njim dolgo pogovarjal o rezultatih konference v Stresi, zlasti pa o načelnem sklepu zapadnih evropskih velisil, da se dovoli Avstriji, Madžarski in Bolgariji delna oborožitev. Obenem je sporočil željo italijanske vlade, da se prično v ta namen pogajanja z Rumunijo. Tatarescu je odgovoril, da bo o tem sklepala konferenca Male antante in Bal-

kanske zveze, ki bo v pričetku meseca maja v Bukarešti, kjer bodo sprejeti definitivni sklepi, tako da bodo mogli zastopniki Male antante in Balkanske zveze na rimski konferenci izreči svojo poslednjo besedo.

Laval pojde tudi v Madrid

Madrid, 17. aprila. g. V političnih krogih govorijo, da bo francoski zunanji minister Laval v prihodnjih tednih uradno poselil Madrid.

Potovanje francoskega letalskega ministra

Pariz, 17. aprila. k. Agencija »Havas« poroča, da bo letalski minister Denain v pričetku maja odpotoval v Rim, kjer se bo z italijansko vlado pogajal o letalskih vprašanjih v smislu sklepov konference v Stresi. Denain bo odpotoval iz Rima tudi v Anglijo, Rusijo in Češkoslovaško.

Društvo narodov obsoja...

Vsi govorniki so obsodili postopanje Nemčije kot ogrožanje miru in kot oviro za organizacijo mednarodne varnosti

Ženeva, 17. aprila. r. Dopoldanska seja sveta Društva narodov je proti vsem pričakovanjem izvenela v soglasno in odločno obsodbo Nemčije.

Debatu je otvoril ruski komisar za zunanje zadeve g. Litvinov, ki je imel oster obojni govor proti Nemčiji. Med drugim je izjavil, da se čuti tudi Rusija kot članica Društva narodov prizadeta po neprestanih kršitvah mednarodnih obveznosti s strani Nemčije. Nemško oboroževanje je tem bolj sumljivo, ker orožje s katerim razpolaga Nemčija, ni določeno za obrambo, temveč docela občutno za ofenzivo. Sodobno Nemčijo preveča duh revanše in nasilne politike, ki resno ogroža varnost sosedov. Nemčija ni dala za sedaj nikakega jamstva, da hoče uporabiti svojo vojsko zgolj za svojo obrambo in da se odreka vsakim agresivnim namenom. Naposled je treba vprašati, kaj se je zgodilo takšnega, da je Nemčija nakopila tolikšno napadalno orožje. Če si kdo pripravi eksploziv, da bi poglal v zrak tujo hišo, pa da na to pomirljive izjave, mu pač nihče ne bo verjel in zaupal. Mene bi veselilo, če bi bila Nemčija zastopana sedaj tu med nami ter se svedčano odrekla svojemu programu revanše in osvajanju. Dejstvo, da Nemčija odklanja povratek v Društvo narodov, žali ne daje nikakega upanja in zato je ne samo pravilno, marveč nujno potrebno, da se Evropa pravočasno zavaruje pred vsakim presenečenjem.

Za Litvinovim so govorili še zastopniki Portugalske, Avstralije in Španije. Vsi trije so se izjavili za predlagano resolucijo.

Španski delegat Madariaga je izjavil, da hoče Španija s tem, da glasuje za predlagano resolucijo, obsoditi politiko nastila in ponuditi svojo podporo pravici proti sil.

Avstralski delegat Bruce je v daljših izjavljanjih obsodil početje Nemčije in naglastil, da nemška napadalna politika ne ogroža samo Evrope, marveč ves svet. Zato je pravilno, če se tudi izvenevropske države solidirizirajo z evropskimi in odločno nastopijo proti takemu izigravanju mednarodnih pogodb. Enostranska oborožitev Nemčije ne ogroža samo miru, marveč ovira tudi organizacijo varnosti. Končno je priporočil soglasno sprejetje predložene resolucije, poudarjajoč, da bo to podprlo vse tiste, ki delajo za mir in varnost.

Pred zaključkom debate je Litvinov vprašal, ali se bodo nameravani ukrepi izvajali samo pri kršitvi pogodb v Evropi, ali pa imajo splošno veljavo. Ako bi se

predlagani varnostni ukrepi nanašali samo na Evropo, bi Rusija glasovala z nekatereimi pridržki. Simon in Laval sta pojasnila, da je resolucija izšla iz čisto evropskih zadev in naj bi zato Litvinov navedel svoje pridržke pri drugi priliki. Temu naziranjcu se je pridružil tudi italijanski delegat Aloisi.

Ker se je Litvinov zadovoljil s tem pojasnilom, je bila debata zaključena in odredeno glasovanje.

Izid glasovanja je bil presenetljiv. Za predlagano resolucijo so glasovali vsi delegati, edino danski delegat Munch je izjavil, da sicer pritrdi konstruktivnemu delu resolucije, obžaluje pa obsodbo v preteklosti izvršenih kršitev, ker se boji, da bo izrečna obsodba dosedanje nemške politike ovirala spravo z Nemčijo in kasnejša pogajanja. Zato je zahteval izpremembo resolucije v predlaganem smislu, kar pa je svet Društva narodov odklonil.

Izid glasovanja so sprejeli vsi navzočni z velikim odobravanjem, francoski minister Laval pa se je s kratkim govorom zahvalil za tako odločno podporo, ki so jo člani Društva narodov s tem izkazali politiki miru, mednarodne varnosti in sodelovanja.

Zasedanje končano

Ženeva, 17. aprila. r. Izredno zasedanje sveta Društva narodov je bilo nocoj zaključeno. Svet DN se je ob 19. sestal h kratki tajni seji, na kateri je določil odbor, ki naj v smislu dopolne sprejete resolucije prouči gospodarske in finančne ukrepe, ki bi služili za sankcije proti onim državam, ki bi v bodoče kršile mednarodne pogodbe in s tem ogrožale evropski mir. V odbor so povabljeni zastopniki Anglije, Francije, Italije, Rusije, Poljske, Jugoslavije, Turčije, Španije, Kanade, Čila, Madžarske, Nizozemske in Portugalske. Odbor naj bi se sestal čimprej in sestavil svoje predloge. Prihodnje redno zasedanje sveta Društva narodov je določeno za 21. maj. Večina delegatov je že nocoj odpotovala iz Ženeve.

Gordijski voz je presekan

Pariz, 17. aprila. AA. Listi opozarjajo na avtoritativni nastop Lavala, ki ni dovolil, da bi ublažili načrt resolucije, ki obsoja postopek Nemčije. »Excelsior« hvali Lavala in pravi, da je s svojim odločnim nastopom presekal gordijski voz za pletenega položaja, ki so ga ustvarili posamezni delegati v Ženevi.

Rim, 17. aprila. AA. »Giornale d'Italia« kratko komentira resolucijo sveta DN in pravi, da je bila ta debata prva očitna pre-

stitev. »Volkischer Beobachter« piše, da je resolucija »Izdelek versajskega duha«. Nem-

Po večerajšnji razpravi so se v Berlinu nadejali, da se bo Poljska vzdržala glasovanja ter da se bodo zastopniki nevtralnih držav, med njimi tudi Španije, izrekli proti predlagani resoluciji, zlasti v onem delu, ki obsoja postopanje Nemčije. Medtem pa se je vzdržal glasovanja edino danski zastopnik, dočim so vsi ostali člani sveta Društva narodov glasovali za predlagano resolucijo. To je uničilo poslednje nade berlinskih krogov. Sedaj tudi javnosti ni mogoče več prikriti, da je brezkompromisna politika režima dovela Nemčijo v popolno osamljenost.

Berlinski uradni krogi se posebno razburjajo nad glasovanjem poljskega delegata. Kakor govore, bo Hitler pozval nemški narod, da z novim plebiscitom pove, ali odobrava sedanje politiko njegove vlade ali ne.

Berlin, 17. aprila. AA. Današnji nemški listi objavljajo uvodnike, v katerih ostro napadajo resolucijo, ki so jo Francija, Velika Britanija in Italija predložile svetu Društva narodov.

»Völkischer Beobachter« piše, da je resolucija »Izdelek versajskega duha«. Nem-

ski narod stoji složen za svojim voditeljem in bo zaradi tega odklonil obsodbo, ki se ne more opirati na pravico in nepri- stranost, marveč samo na samovoljno tolmačenje mednarodnih pogodb. Resolucija pravi n. pr., da je spoštovanje pogodb osnovno načelo javnega življenja, nihče pa tega načela ni tako vestno izpolnjeval kakor Nemčija. Izpolnjevala ga je zvesto 16 let in prav tako dolgo čakala, da bi to storile tudi druge države, ki so sedaj tako močne v teoriji. Šele, ko je Nemčija izgubila vsako upanje, je vzpostavila ravnotežje. Storila je to, ker se je sama na podlagi versajške pogodbe razorožila, druge države pa tega niso hotele storiti.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da je resolucija izvalna. Z njo bodo pogajanja o organizaciji miru zavlekli v brezkončnost. Ni dvoma, da bo nemška vlada poslala odgovor, ki bo prav tako jasn in brez vsake dvoličnosti.

»Berliner Börsenzeitung« sicer pozdravlja sklep Društva narodov o spoštovanju pogodb kot osnovnem pravilu mednarodnega življenja in temeljnem pogoj za ohranitev svetovnega miru, pristavlja pa, da bi moral svet Društva narodov obenem tudi ugotoviti, da je večina njegovih lastnih sedanjih članov prav pogosto kršila sprejete mednarodne pogodbe.

»Berliner Lokalzeitung« pravi med drugim, da skušajo v Ženevi zopet sestaviti umetno konstrukcijo o nemški krivdi in da vodi Francija politiko volka v ovčji koži.

»Essener National - Zeitung« označuje ženevsko resolucijo kot neverjetno obdolžitev ter izjavlja, da Nemčija na noben način ne bo več igrala vloge ponižnega obtoženca kakor pri vprašanju o vojni krivdi. Pričakovati je, da bo Nemčija podala svojo izjavo in da se bo branila. Razumljivo je, da bi bilo v takih okoliščinah izključeno vsako sodelovanje Nemčije v vseh ostalih še neurejenih vprašanjih.

»Petit Parisien« poroča, da se ni gotovo, ali bo mogoče francosko-ruski pakt že sedaj parafirati, ker so ga morali nekoliko izpremeniti. Tudi ni izključeno, da bo Lavalo odhod v Moskvo odločen do občinskih volitev v Franciji, ki bodo 5. maja.

»Echo de Paris« pravi, da je Laval obljubil prizadetim državam, da bo francosko-ruska pogodba podpisana še pred 1. majem. Sedaj bo moral najbrž svojo obljubo prekalicati.

»Oeuvre« priznava, da so pogajanja z Rusijo dejansko nekoliko zastala, vendar bo končna odločitev padla že sedaj v Ženevi.

Vojaška pogodba med Rusijo in Češkoslovaško

Berlin, 17. aprila. d. »Berliner Tageblatt« poroča iz Ženeve, da je bila med Češkoslovaško in Rusijo sklenjena vojaška konvencija, o kateri sta se dr. Beneš in Litvinov pogajala že od nedelje dalje. Ta konvencija se smatra kot izpolnilo francosko-ruske pogodbe, ki jo bo podpisal v Moskvi Laval.

Francosko-ruski pakt

Dosedanji načrt bo sporazumno med obema državama nekoliko izpremenjen

Londonska konferenca

London, 17. aprila. AA. »Times« poroča iz Ženeve, da potekajo pogajanja med Anglijo in Nemčijo glede konference, ki naj bi se vršila v Londonu, dobro. Konferenca bo skušala urediti vprašanje nemške vojne mornarice. Kakor znano, je med razgovori, ki jih je imel Simon v Berlinu, Hitler izjavil, da namerava nemška vlada zgraditi vojno mornarico, ki bi dosegla tretjino angleške vojne mornarice.

Macdonald o Stresi

London, 17. aprila. AA. Popoldne je predsednik angleške vlade podal v spodnji zbornici naslednjo izjavo o konferenci v Stresi:

V Stresi nismo prevzeli nobene obveznosti, na drugi strani pa tudi nismo opravili najnovejših akcij v Nemčiji. Razglasili smo, da jo smatramo za glavni vzrok sedanje zmede in za udarec proti organizaciji mednarodnega miru. Vendar smo v Stresi pustili odprte duri za Nemčijo, da se nam lahko pridruži in sodeluje kot aktivni činitelj pri ustvaritvi kolektivnega sistema evropske varnosti. Naša politika se bo tudi v bodoče opirala na Društvo narodov. V Stresi zastopane države so nastopile kot enota in sklenile, da bodo tudi v bodoče vzajemno iskale mirne rešitve v vseh nevarnih položajih.

Žitna konferenca

London, 17. aprila. AA. Prihodnja seja posvetovalnega odbora za žito bo 22. maja.

Kandidatna lista g. Jevtića je bila včeraj vložena

Po vrsti je prva — Od drugih skupin ni še nobena vložila liste — Zadnji dan je petek

Beograd, 17. aprila. p. Dopoldne ob 10.30 je bila izročena v smislu zakonskih predpisov kasacijskemu sodišču v Beogradu v potrditev državna kandidatna lista z ministrskim predsednikom g. Bogoljubom Jevtićem kot nosilcem. Listo so izročili njeni predstavniki iz Beograda gg. Aca Dinčić, Vasa Cvijanić, dr. Ilija Bačković, Mihajlo Nikolić, Salomon Koen in Stanko Knežević. Kandidatni listi so priložene izjave vseh od nosilca sprejetih sreskih kandidatov, tako da predstavlja lista obsežen konvolut spisov, urejenih po volilnih okrožjih. Listo sestavlja 35 debelih map, za vsako volilno okrožje posebna mapa. V okviru okrožja je za vsak srez in za vsakega kandidata sestavljena posebna kandidatna lista s podpisom predlagateljev, izjavami kandidata in njegovega namestnika, seznamom predstavnikov na voliščih in s tremi tiskanimi prepisi kandidatske liste za vsako volišče.

Vse spise, ki v svoji celoti tvorijo državno kandidatsko listo, so uradniki notranjega ministrstva na dveh avtomobilih prepeljali v poslopje kasacijskega sodišča ter jih izročili predsedniku. Vlado kandidatsko listo bo pregledal in overil četrti oddelek kasacijskega sodišča, ki mu predseduje kasacijski sodnik Božidar Prokić. Ta je predstavnikom liste tudi izdal potrdilo o prevzemu spisov. Četrti oddelek kasacijskega sodišča je že popoldne prišel s svojim delom. Njegova dolžnost po zakonu je, da na osnovi potrdil sreskih sodišč ugotovi, ali so predlagatelji liste dejansko vpisani v volilne imenike in ali je zaščeno odredbi, ki predpisuje, da mora državno kandidatsko listo predlagati, odnosno podpisati najmanj po 30 volilcev iz najmanj polovice vseh srezov v državi, in to tako, da leži ti srezni na teritoriju vsaj šestih banovin. Nadalje bo kasacijsko sodišče ugotovilo, ali so vsaki sreski kandidat listi priložene izjave kandidatov in namestnikov in ali so tako nosilec liste, kakor tudi vsi sreski kandidati in njihovi namestniki svoje izjave overili pri pristojnem sodišču.

Ker je ves kandidatski material že pregledno sestavljen, bo sodišču delo zelo olajšano. Kljub temu bo predvidoma vendarle rabilo nekaj dni, da opravi po zakonu predpisani pregled. Zato računajo, da bo vladna lista mogla biti do petka potrjena, nakar bo najbrž že

v soboto objavljena v Službenih novinah, kakor to predpisuje zakon.

Dopoldne se je govorilo, da bosta danes vloženi tudi dve opozicijski državni kandidatni listi, toda to se ni zgodilo. Momentano tudi še ni znano, koliko onih skupin, ki se je lotilo dela za vložitev samostojnih državnih kandidatnih list, je bilo tej težki in komplicirani nalogi kos. Ne ve se še torej zanesljivo, koliko list bo predloženih kasacijskemu sodišču, in še manj, koliko od vložnih bo izpolnilo po zakonu predpisane zahteve, tako da jih bo moglo sodišče potrditi.

Kdo je v Ljubljani kandidat?

Po eni verziji iz Beograda je kot kandidatura za mesto Ljubljano na listo spodaj Jevtića definitivno usvojena lista Ivan Mohorić in dr. Riko Fux kot kandidata. Rajko Turk in Drago Kosem pa kot namestnika. Po drugi verziji pa sta kandidata Josip Kavčič in dr. Riko Fux s istima namestnikoma.

Kandidatura g. Jereba

Od notarja g. Rada Jereba v Konjicah smo prejeli dopis, ki v polni meri potrjuje dosedanja naša poročila glede njegove kandidature. G. notar nam namreč sporoča:

»Naprosil sem pismeno g. predsednika vlade, da me razreši kandidature. To svojo željo sem naslovil nanj v obliki prošnje in sem torej njemu samemu prepustil, ali mi hoče ali more ugoditi. Njegovi odločitvi se bom pokoril.«

Socialistična kandidatna lista

Kakor poročajo beograjske »Radniške Novine«, so socialisti zbrali za svojo listo z nosilcem dr. Topalovićem podpise v 175 okrajih, torej v več kakor polovici skupnega števila srezov. Ustregli so s tem »ni glavnih zahtev volilnega zakona. Ali so ustregli tudi drugi, enako važni zahtevi, da mora lista vsebovati kandidate in namestnike za vse srese v državi, socialistični listi še ne povedo.

V ptujskem srezu kandidira, kakor poroča »Delavska Politika«, upokojeni železnikar Ivan Šegula, njegov namestnik pa je Edo Karner iz Hajdine.

V laškem srezu na socialistični listi ne bo kandidiral trboveljski župan g. Klenovšek, marveč g. Sedej. G. Klenovšek objavlja v »Delavski Politiki« dopis, v katerem pravi, da je odklonil kandidaturu zaradi tega, ker bi njegova izvolitev postala usodna za (trboveljsko) občino, katere bi postala politično spekulativni objekt strankarskega ali osebnega samoljublja.

Banovinski proračun znižan

Splošni proračun je za 5 $\frac{1}{2}$ milijona nižji od lanskega

V »Službenem listu« od 17. t. m. je objavljena uredba glede banovinskega proračuna dravske banovine za leto 1935/36, ki ga je odobril finančni minister z odločbo od 11. aprila t. l.

Banovinski proračun je v primeri s prvotnim predlogom precej znižan. Proračun splošnih izdatkov in dohodkov znaša 83.633.260 Din, proračun izdatkov banovinskih podjetij, zavodov in skladov 49.910.343 Din, za lastniški dohodki 35.642.775 Din, z dotacijami splošnega proračuna 14 milijonov 267.568 Din, in končno proračun banovinskega sklada 5.850.000 Din. V primeri s predlogom, ki ga je stavila banska uprava v potrditev, je proračun splošnih izdatkov in dohodkov znižan za 5,4 milijona Din, proračun banovinskih zavodov in ustanov pa za 3,7 milijona Din, dočim je proračun banovinskega sklada potrjen v predlagani višini. V celoti je bilo torej izvedeno znižanje za preko 9 milijonov Din. Skupaj znašata splošni banovinski proračun in proračun banovinskih podjetij in ustanov 119,3 milijona Din (leta 1934/35. 115,3 milijona Din). Višina proračuna se je zadnja leta gibala tako-le (v milijonih Din):

splošni proračun	podjetja, ustanove in zavodi (brez dotacij)	banovinski sklad
1930/31.	136,1	24,8
1931/32.	116,4	35,6
1932/33.	110,3	38,0
1933/34.	87,6	32,5
1934/35.	85,2	30,1
1935/36.	83,7	35,6

Kakor je iz gornje primerjave razvidno, se splošni banovinski proračun dalje krči, dočim je letos proračun podjetij in ustanov za 5,5 milijona Din večji, to pa predvsem zaradi tega, ker je v novem proračunu podjetij in ustanov vnešen tudi proračun novega banovinskega cestnega in kmetijskega fonda. Zaradi tega fondov, ki imata deloma svoje davčne dohodke, se je povečala tudi skupna dotacija splošnega proračuna za proračune podjetij, fondov in ustanov, ki znaša 14,3 milijona Din, dočim je v prejšnjem proračunu znašala 9,9 milijona Din. Iz uredb glede banovinskega proračuna (številni del proračuna še ni objavljen) in pravilnika o banovinskih davčnih osnemo naslednje podrobnosti. Glede proračunov banovinskega kmetijskega in cestnega sklada, ki tvorita sestavni del banovinskega proračuna, določa uredba, da se smejo dohodki teh proračunov uporabljati le za namene, navedene v teh proračunih (isto velja tudi za preostanek, ki bi se pojavil ob koncu proračunskega leta). Nadalje določa uredba, da sme ban v breme dohodkov trošarine na vino in žganje namestiti potrebno število banovinskih trošarinskih uslužbencev. Druge določbe urede so v bistvu ostale nespremenjene v primeri s staro uredb.

Banovinska doklada

Na državne neposredne davke se bo v letu 1935/36. pobirala 53% splošna bano-

vinska doklada in 5% nadomestna cestna doklada, skupaj torej 58% doklada. V preteklem proračunskem letu sta ti dve dokladi znašali 60% (35 plus 25), v predlogu novega proračuna pa je bilo predvideno pobiranje 55% doklade (50 plus 5). Na področjih združenih zdravstvenih občin na se bo pobirala še 5% doklada (lani 10%). Znižanje doklade znaša torej na področjih združenih zdravstvenih občin 7%, drugod pa 2%.

Banovinska trošarina na alkoholne pijače ostane nespremenjena v dosedanj izmeri, prav tako banovinska trošarina na ostlike in kisline in na umetne alkoholne pijače (z določbo, da morajo proizvozniki mineralne vode v dravski banovini sami nalepiti na steklenice ustrezni banovinski trošarinski znak). Tudi banovinska trošarina na očetno kisline ostane nespremenjena na dosedanj višini. Povisa pa se tudi trošarina na kvas, in sicer od 2 na 4 Din za 1 kg (prvotno je bilo predvideno zvišanje na 3 Din).

Trošarina na elektriko

Določbe glede trošarine na konsum električnega toka so bistveno spremenjene v smislu tozadevne uredbe ministrskega sveta, ki prepoveduje obremenitev pogonskih sredstev z banovinskimi davčninami. Ukinjena je banovinska trošarina na električni tok za pogon in aparate, ki je doslej znašala 1,5 pare od kilovatne ure, in trošarina na električni tok za elektrotehnične, elektrokemične in elektrometalske svrhe, ki je znašala 0,25 pare od kilovatne ure. Ostane pa trošarina na tok za razsvetljavo, ki se nekoliko povisa in znaša pri ceni toka do 5 Din 20 parov od kilovatne ure, pri ceni toka izpod 5 Din pa 15 parov, dočim odpade trošarina pri ceni toka nad 7 Din (doslej 15 parov pri ceni toka nad 6 Din in 10 parov pri ceni toka nad 6 Din).

Trošarina na pnevmatiko

Banovinska trošarina na bencin ostane nespremenjena na višini 1 Din od 1 kg. Spremenjene pa so določbe glede banovinske trošarine na pnevmatiko, ki je doslej znašala 100% banovinske davčnine na motorna vozila, odnosno 100 Din na leto pri mototokih in 150 Din na leto pri mototokih s priklopi.

Sedaj pa znaša po novem proračunu banovinska trošarina na pnevmatiko: 1. za osebnih avtomobilov in avtobuse na leto 25 Din za vsakihi začet. 50 kg čiste teže; 2. za tovorne avtomobile 15 Din za vsakihi začetih 50 kg čiste teže, poleg tega pa za začetih 50 kg nosilnosti do 1500 kg 10 Din, za vsakihi nadaljnjih 50 kg nosilnosti pa 5 Din na leto; priklopi vozovi plačujejo za vsakihi 50 kg čiste teže 5 Din, poleg tega še za vsakihi začetih 50 kg nosilnosti do 1500 kg 10 Din in za vsakihi nadaljnjih 50 kg nosilnosti 5 Din. Za motorna vozila in priklopi vozove ki nimajo zračnih pnevmatik se plačuje 60% povisek; 3. za traktorje za vsakihi začetih 50 kg čiste teže po 20 Din; 4.

za mototokle s priklopnimi sedeži po 150 Din letno in za mototokle brez priklopnih sedežev 100 Din letno. Pri motornih vozilih, ki ne uporabljajo bencina (mešanega bencina) za pogonsko sredstvo, se banovinska trošarina na pnevmatiko pobira v dvojnem iznosu. Lastniki tovornih avtomobilov, ki sami vozijo in opravljajo vozila in jim je to stalen in edini poklic, plačujejo polovico trošarine. Državni in banovinski uslužbenci, ki uporabljajo svoja vozila tudi za službene namene, plačujejo polovico trošarine.

Trošarina na pnevmatiko se plačuje v štirih enakih obrokih 15. januarja, 15. aprila, 15. julija in 15. oktobra. Banovinska trošarina so oproščena motorna vozila Nj. Vel. kralja, predstavnikov tujih držav, dvostanikov in inozemcev, če se na ozemlju banovine ne uporabljajo dalj kakor 90 dni, nadalje nerabna vozila, traktorji v kmetijstvu, vozila, ki so v skladišču zaradi prodaje, državna, banovinska in samoupravna vozila, če se ne uporabljajo v pridobitne namene, motorne brigadne in rešilni avtomobili, motorna vozila dobrodelnih ustanov, če se uporabljajo v dobrodelne namene, in motorna vozila, ki niso bila v uporabi vsaj 3 mesece in so bila uradno objavljena.

Prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest se bo pobiral nespremenjeno kakor doleže.

Banovinske takse

Z novim proračunom se uvajajo nove banovinske administrativne takse in doklade k državnim taksam po zakonu o takсах. V banovinskih poslih se pobirajo naslednje banovinske takse:

a) 50% doklada k istovrstni državni taksi po tarifnih postavkah 25 (na ponudbe pri licitacijah), 33 (pol odstotna priznanih taksa), 41 (računske knjige), 42 (prepisi aktov in izpiski), 43 (potrditev in overitev listin), 47 (administrativne prepovedi na prejemke) in 48 (za delo pri disciplinskem sodišču).

b) 100% doklada k državnim taksi po tarifni postavki 229 (za preiskavo in obsebo po davčnih, carinskih, taksnih in monopolnih zakonih).

Nadole se pobira 50% (splošna) banovinska taksa po tarifnih postavkah 8 (obnova in reklame), 91 (obratna pooblastila), 92 (obratna dovolila) 93 (otvoritev obratovalnice za predelovanje špirta in pijače), 108 (dovoljenje za zdravniško prakso), 109 (dovoljenje za diplomirane babice), 113 (dovoljenje za eksploatacijo mineralne vode), 115 (dovoljenje za lekarno in drogerijo), 118 (za prenos lekarn in drogerije), 127 (dekreti za odvetnike in notarje), 257 (dovoljenje za svobodno inženjersko prakso), 276 (dovoljenje za industrijsko podjetje) in 285 (dovoljenje za živinovozravnisko prakso). (V prejšnjem proračunu se je že pobirala banovinska taksa na večino teh tarifnih postavk, in sicer v izmeri 100% državne takse.)

Banovinske takse niso zavezane pobornice, s katerimi potrjujejo namoščenci in delavci prejem plače odnosno mezde (tarifna postavka 83). Osebe, ki se bavijo z domačo obrtjo, ne plačujejo banovinske takse po točki 11. tarifne postavke 92, zakona o takсах. Pobiranje banovinskih takse se vrši obenem z državno takso po onih obsebljih, ki pobirajo ustrežajočo državno takso. Vsa določila zakona o takсах in tarife veljajo za banovinske takse.

Banovinska taksa na prenos lastništva na živinskih potnih listih se uvala z novim proračunom v višini 2 Din za drobno in 4 Din za posamezno veliko žival. To takso pobirajo občinske uprave in jo plača kupec. Odpadla pa je dosedanja banovinska taksa na potne liste, ki je znašala 1 Din za drobno in 3 Din za posamezno veliko žival.

Ostale davčnine

Banovinske davčnine na plesne prireditve, podaljšanje policijske ure in 40% doklada na državno vasilsko takso ostanejo nespremenjene. Prav tako ostanejo nespremenjene banovinske davčnine na lovišča in ribolove. Na lovske karte se pobira po novem proračunu banovinska taksa v višini 50% državne takse (doslej 200 Din na leto odnosno 80 Din za člane lovskih društev, ter 60 odnosno 100 Din za lovske čuvaje). Nespremenjena ostane banovinska taksa na šoferske legitimacije.

Na novo se uvede z novim proračunom banovinska taksa na posest odnosno nošenja orožja, in sicer v višini 50 odst. državne takse. To takso pobirajo oblasti ob izdajanju orožnih listov.

Taksa na prenos nepremičnin

Banovinska taksa od prenosa nepremičnin se povisa od 1,5 na 2%. Za odmero služi ona vrednost, ki služi za odmero državne takse. Nova je določba, da se plača od prenosa kmetijskih nepremičnin na kmeta med živimi samo polovica gornje takse, ako se odsevojitelj in pridobitelj med seboj sorodniki v prvi št. ali so s takimi poročenci ali zaročenci. K državnim dopolnilnim prenosni taksi se pobira 100% banovinska doklada, kakor doleže, toda z novo določbo, da lahko ban pri občinski, nadobinski in cerkveni imovini, kakor tudi pri nepremičninah, ki služijo izključno kulturnim in narodno vzgojnemu namenu, zniža takso do 50% če so podani upravičeni razlozi.

Banovinska taksa na zavarovalne premije v višini 1% kosmatih zavarovalnih ostane nespremenjena, prav tako 20% banovinska doklada k državnim taksi na dedščine.

Ukinjene in črtane davčnine

V smislu uredbe ministrskega sveta, ki prepoveduje nalaganje banovinskih davščin na pogonska sredstva, je ukinjena dosedanja banovinska trošarina na potrošno premoženje. Prav tako so ukinjene: dosedanja taksa na sečno gozdov, banovinska taksa na motorna vozila, banovinska taksa na šmarico in banovinska taksa na živinske potne liste. Od novih davščin, ki so bile predlagane za leto 1935/36, so črtane: banovinska davščina na izkoriščanje vodnih sil, banovinska taksa na bicikle, banovinska taksa na radijske aparate, banovinska taksa za prošnje za zaposlitev inozemcev in banovinska taksa na parne kotle. Tudi v predlogu glede banovinskih taksi k državnim taksam je finančni ministarstvo črtalo znatno število tarifnih postavk taksnih tarif, na katere je bilo predlagano pobiranje banovinske takse. To velja predvsem za predlagano banovinsko takso na prošnje in rešitve. Prav tako je bilo črtano predlagano povisovanje banovinske trošarine na bencin od 1 na 1,50 Din.

Kupuj domače blago!

75 ur živ v grobu

Avzug Kelnarič je včeraj v globini 9 m dotrpel, predno se je posrečila rešitev — Sedemkrat zasut

Maribor, 17. aprila.

Danes okoli 10. dopoldne se nehale utripati zunaj na Pobrežju življenje mladega slovenskega delavca, Avgusta Kelnariča, ki je prebil spodaj pod zemljo 9 m globoko 75 ur. Lahko si je misliti, koliko telesnih in duševnih naporov je moral prestati, večkrat odkopan in sedemkrat zasut, in skoro do zadnjega, ako izvzamemo trenutne blodnje, pri polni zavesti, ki mu je pač predočevala vse riziko, ki je bil razpet nad njegovim življenjem in smrtjo. Nastopila je smrt, predno se je posrečilo, rešiti ga iz obzema vedno znova krušečih se zemeljskih plasti.

Zadnja noč...

V torek ponoči so delavci hoteli s kopanjem vzhodne jame in prišli približno okoli 11. ponoči do globljene šestih metrov. Tu se je nenadoma zamajalo. Ravno ko so bili delavci pri potoku, se je jama zasula, četudi so domnevali, da so bile oporne deske dovolj močne. To zasutje je imelo usodne posledice tudi spodaj v vodnjaku. Kelnariča je v šestih popoldne zasulo. Med ljudmi, ki jih je bilo navzlic pozni uri vse polno v bližini, so se slišali takoj obupni vzkliki pomilovanja in sočutja, saj je vsako najmanjše kršenje moglo postati za uboga Kelnariča usodno. Odstranjevanje materiala s Kelnaričevega telesa je bilo tem težavnejše, ker je postal prostor, kjer je ležal, že tako majhen in tesen, da je mogel do Kelnariča edino majhen, suhiyat in spreten človek. Nazadnje sta mogla z roko do njega edino reševalce Kristi in mladi, aprtni Edi Kampič, ki ga je bil pokojni Kelnarič poleg svojega »očka« Deutschmana najbolj zljubil. Okoli polnoči je dal zdravnik dr. Kac Kelnariču novo injekcijo, da bi vzdržal bolečine.

V svoji zadnji noči je bil Kelnarič ves čas pri polni zavesti. Kristi in Kampič sta mu nosila vso noč čaj in konjak, ker je Kelnariča zelo zeblo. Toda zaradi pritiska je vse kmalu izbruhal. Vso noč so bili manjše ali prijem Kristi, Kampič in drugi, ki so ga tolažili. Ko mu je reševalec Kristi dejal: »Gusti, potpi še malo, saj te bomo kmalu imeli zunaj!« je Kelnarič s pretresljivim glasom, tiho in komaj slišno, dejal: »Lepo prosim, lepo prosim, rešite me ali pa me ubite. Tako ne morem več vzdržati!«

Severni rov — poslednji up

S tem, da se je zasul vzhodni rov, po katerem so upali priti do Kelnaričeve desne noge, ki je bila zarita v leseno šablono, je bilo zopet uničeno delo celega dne. Ob 6. zjutraj je dal dr. Kac neuredu zadnjo injekcijo. Takoj po polnoči so pričeli nato kopati delavci na severni strani nov rov, katerega so do 10. dopoldne, ko je Kelnarič umrl, skopali do globine šestih metrov. Toda ta zadnji potkus torej že ni več prestal preizkušnje, ker je ubogi Kelnarič med tem izdihnil.

Zadnje ure živega v grobu

Do osmih dopoldne je bil Kelnarič pri polni zavesti in je na vsa vprašanja odgovarjal, dasiravno z vedno bolj pojemajočim glasom. Tarnal je neprestano: »Zem sem, zebem me, prosim zdravnika«. Po osmi uri ni reagiral več na nobeno vprašanje Kristi in Kampiča. Tudi ni več želel k sebi svojega »očka« Deutschmana in mladega Edja Kampiča. Tudi za zrak ni več prosil. Ko so okoli 9.30 dop. videli, da reagira Kelnarič samo še ga jotik z električno žarnico, pač pa na noben drugi dotik in na nobeno vprašanje, se je ob 9.45 dop. spustil k njemu v vodnjak dr. Turin, ki je ostal v rovu pri zakopanem Kelnariču približno četrte ure in ga preiskal, kako je z zdravstvenim stanjem. Ko se je vrnil iz rova, je z zamolklim glasom sporočil, da je Kelnarič že mrtve.

Vest o Kelnaričevi smrti se je kakor blisk raznesla po Mariboru in zbudila silno sočutje s trpkou usodo uboga slovenskega delavca. Tudi največji pesimisti si vendar niso v resnici predstavljali, da se bo tako končala usodna nesreča mladega in pridnega slovenskega delavca, ki se je zgodila na cvetno nedeljo zjutraj.

Zakaj neuspeh reševalne akcije

Ob tragični Kelnaričevi smrti se neho te vsakomur takoj vsili vprašanje: Zakaj je reševalna akcija trajala toliko časa in zakaj se ni posrečila. Splošno prevladuje mnenje, da je bil zaenutek vse reševalne akcije že v osnovah napačen. Kelnarič se je v zadnjih urah svojega življenja v nervoznosti in borbi za življenje in smrt hotel rešiti sam in je mahal okoli sebe z rokami, pri čemer se je vsipala nanj zemlja. Zaradi kopanja v globino pod 7 do 8 metrov je prišlo Kelnaričovo telo vedno globlje in je postal nazadnje prostor, v katerem je ležal, tako majhen, da je bilo le suhim in spretnim ljudem mogoče priti z roko do njega. Le z velikopotezno in pravilno reševalno akcijo bi ga bilo mogoče rešiti. Tako vsaj zatrjujejo nekateri strokovnjaki, ki pa si po začetnem napačnem načrtu niso več upali prevzeti reševalne akcije, ker so se ball odgovornosti, ki je postajala od dne do dne večja.

Avzug Kelnarič

Včeraj je bil v Mariboru tudi Kelnaričev gospodar, mojster Kavčič iz Zgornje Radgone. Davi se je zopet vrnil nazaj domov. Pri reševalnih delih je bil ves čas navzoč tudi Kelnaričev tovariš 33 letni Ivan Fras, ki je obenem videl, kako je na cvetno nedeljo Kelnariča zasulo. Na vprašanje, kakšen je bil Kelnarič, je Fras vašemu uredniku odgovoril: Pokojnik je bil jako marljiv, trezen in zelo varčen mlačenec. — Ste li vedeli, da so tla, kjer ste kopali vodnjak zelo nevarna? — Oba sva bila o tem informirana in opozorjena na to že takrat, ko sva kopala vodnjak pri Fleisingerju na Pobrežju. Bankarjeva ulica 26. — Ali nista morda premalo cementa zalajla k pesku? — Ne, mešala sva v razmerju 1:5. — Ali je bil pokojni Kelnarič v svojem postu spreten?

— Kako ne, saj je bil že sedem let v tem poslu in popolnoma izveščan, da bi se jaz kot mlašč na njega vedno popolnoma zaneval.

— Od kod je doma pokojnik? — Iz Črešnjave pri Gornji Radgoni. — Ali ima morda še starše ali ožje sorodnike?

— Nikogar ni imel več, ne očeta, ne matere, ne sestre, ne brata. Bil je popolnoma sam, le krušna mati mu še živi.

Slovo krušne matere

Pretrpeli prizer se je nudi vsem navzočim, ko je dospela davi, ko je bil pokojni Kelnarič še v delni nezavesti, na kraj nesreče njegova krušna mati. Stopila je k rovu ter ga jokajoč poklicala po imenu. Kelnarič je globoko spodaj ujel glas in ga tudi spoznal, namesto odgovora pa se je začel le jok. Starka se je brizko razjokala in ni ga bilo blizu človeka, ki mu ne bi ta ganljivi prizor izvalil solz v oči.

Množica se poslavlja

Ko so Mariborčani zvedeli za tragično Kelnaričovo smrt, so trumoma peš in klasti na kolesih drveli proti Pobrežju. Posebno od dveh do treh popoldne, ko so delavci prosti dela, je bil naval v Cankarjevi ulici tako velik, da se je bilo le s težavo mogoče prebiti skozi to množico. Še ob 7. zvečer so stale množice okrog in okrog na vseh straneh. V teku popoldneva so prišli na kraj nesreče sreski načelnik g. Milan Makar, šef tehnične sekcije inž. Vanek, načelnik mestnega gradbenega urada inž. Baran in drugi.

Okrog 6. zvečer so delavci pričeli odkopavati tramovje, ki je s pomočjo verig držalo betonski obod; razen tega so odstranili tudi druge deske. Jutri aži pojutrišnjem bodo po načrtu izkopali lijak, tako da bo mogoče dvigniti pokojnika iz groba.

Navzlic naravnost brezprimerni tragični dogodku, pa je vendar treba dati priznanje vsem reševalcem, tako mariborskim, pobrežskim in studenskim, ki so vestno izvršili svojo dolžnost, in glede na to, dali je bil način reševanja pravilen ali nepravilen. Kanalski mojster Deutschman je tri dni in tri noči delal nepretrgano in skušal pokojnika rešiti.

Kakor smo zvedeli se bo razkopavanje najbrže pričelo pojutrišnjem, to pa zaradi tega, ker je po izjavi strokovnjakov, zaradi kopanja treh rovdv položaj tako nevaren, da bi bilo kopanje brez točnega in premišljenega načrta ogroženo.

V skupno smrt

Novo mesto, 17. aprila

Ze nekaj dni sta v Kostanjevici vzbujala pozornost tujec in tujka, ki sta se nastanila v nekem tamošnjem hotelu. Nihče se ne bi spodtaknil nad tem na videz zakonskim parom, če bi nekateri ne bili spoznali v tujcu okrog 30 let starega brisvega mojstra Karla Molana, ki ima brivnico pri kolodvoru v Brežicah in o katerem so vedeli, da je poročen in da ga njegova žena že nekaj dni pogreša. Zato so radovedneži s tem večjim zanimanjem občudovali njegovo elegantno spremljevalko storo okrog 25 let.

Danes dopoldne sta se oba sprehajala po okolici. Tik pred poldnem se je šel Molan brit v neko kostanjevsko brivnico, nato pa je s svojo spremljevalko počasi odšel na mestno pokopališče, kjer sta se ustavila na grobu njegove matere. Trenutek nato sta odjeknila dva revolverjska strela. Molan je zadel svojo spremljevalko v srce, da je bila pri priči mrtva. In tudi sam si je sprožil kroglo v desno senec, tako da je nekaj sekund nato umrl. Strela so slišali ljudje v neposredni bližini in kmalu se je na pokopališču zbrala večja množica ljudi, ki je na vse načine komentirala smrt obeh zaljubljenecv.

Četrte ure po tragičnem dogodku se je pripeljal s kolesom v Kostanjevico neki neznanec. Poizvedoval je za svojo ženo. Ljudje mu niso vedeli dati pravega odgovora. Nazadnje so mu povedali, da sta Molan in njegova spremljevalka pred nekaj minutami šla prostovoljno v smrt na pokopališču. Neznavec je takoj odhitel tja in spoznal v trupu Molanove spremljevalke svojo lastno ženo. Bila je mati dveh nedoletnih otrok. Moža je pograbil krčevit jok.

Kakor se je pozneje izvedelo, je bila Molanova spremljevalka njegova lastna svačinja. Zivela je pri njem v Brežicah, njen mož pa je odhajal po opravkih v Zagreb in se koncem vsakega tedna vračal domov.

Obe trupli so v prvih popoldanskih urah prepeljali v mrtvašnico, kjer ju bodo zdravniki raztelesili.

Mariborski harmonikarji pojdejo v Beograd

Beograd, 17. aprila. V petek prispeje semka izznani

Naši kraji in ljudje

Ob jubileju dr. Rudolfa Marna

Danes dopolni 60. leto g. dr. Rudolf Marn, načelnik trgovskega oddelka kraljeve banke uprave in predsednik Zveze za tujski promet. Po rodu je iz Drage pri Kočevju, sin učitelja. Po gimnaziji v Ljubljani je študiral pravo na dunajski in graški univerzi. Potem je bil skoraj 4 leta konceptni uradnik Zbornice za TOI v Ljubljani, nakar je prestopil v finančno službo, ki ji je ostal zvest do prevrata, ko ga je Narodna vlada poklicala na njegovo sedanje mesto.

Ze v drugem gimnazijskem razredu je jubilar prišel pisateljati in je pozneje s tovariši izdal pet dijaških beletrističnih listov. Kasneje je v dnevnih priobčeval novle, humoreske in zanimive potopise iz Rusije, Nemčije in Jadrana in Sredozemlja. Mnogo njegovih pe-

strih sestavov je izšlo tudi v kamniškem »Našem listu«, ki ga je dalj časa tudi sam urejeval. V posebni knjigi je izšel njegov prevod mladinskega romana »Mali lord«.

Za svoj sedanji položaj je dr. Marn dobil prvo izobrazbo še kot visokošolec, ko je zaradi pčilo odmerjenih denarnih sredstev moral vstopiti v službo Trgovske in obrtne zbornice, kjer si je pridobil zlasti veliko znanja v narodno gospodarski stroki, ki jo se danes z dejanjem in besedo živahno pospešuje. Polnih šestnajst let je vzorno urejeval »Trgovski vestnik« in »Trgovski koledar«. Po vseh mestih Slovenije je prijel strokovna predavanja in bil »Merkurij« s pravnimi, obrtnimi in davčnimi nasveti na razpolago; zato je bil izvoljen za častnega člana. Nekateri njegove strokovne razprave so izšle kot samostojne brošure. Krepko se je uveljavil tudi med obrtništvom. Bil je urednik prvega glasila »Deželne zveze obrtnih zadrug«, »Slovenskega obrtnika« in »Gostilničarja«, ki ga je urejal v prvih vojnih letih. Poleg Zveze lesnih domačih obrti v Ribnici ga je tudi ljubljanska Zveza obrtnih zadrug izvolila za častnega člana. Med gospodarske zasluge dr. Marna moramo šteti ustanovitev ljubljanskega velesejma, ker je na iniciativu Zveze obrtnih zadrug in ZTOI sklical anketo interesiranih krogov in velesejmu po njegovi ustanovitvi ustvaril prvo možnost dela in obstoja, zaradi česar je bil takoj v začetku izvoljen za častnega člana predsedstva.

Leta 1905 je bila v Ljubljani na vzpodbudo pok. dr. Val. Krisperja ustanovljena »Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem«, ki ji je dr. Marn že naslednje leto postal stalni referent in tajnik. Z vsa vrnemo se je posvetil delu za povzdigo tujskega prometa. V vseh naših letovščih je prijel poučna predavanja in ustanavljal društva. Zvezino glasilu »Promet in gostilna« je imelo v dr. Marnu odličnega sourednika, ki se je poleg tega udeleževal pri sestavljanju prospektov, brošur in tudi s članki pri dnevnem in ostalem tisku. Predsedstvo sedanjice Zveze za tujski promet za Slovenijo v Ljubljani je prevzel 1923 in ostal na tem položaju do danes, kar pa najboljšo dokazuje njegovo zmoglost. Poleg priznanja Putnika v Beogradu, ki mu je bil več let član upravnega odbora, sta ga Bled in Bohinj izvolila za svojega častnega občana odnosno za častnega člana tujskega prometa društva. Sodeluje nadalje pri Aeroklubu, Touringklubu, Jadranski Straži in zeleni bratovščini.

Na položaju načelnika oddelka za trgovino, obrt in industrijo, ki ga je nanj brzojavno poklical tedanji podpredsednik narodne vlade, pok. minister dr. Zerjav, se je zlasti v najtežjih letih po vojni pokazal izredno sposoben, vreden, strogo objektiven. Veliko ljubezen je izkazoval tudi naši ukažljivi mladini, ko je ustanavljal razne podpordne fondne in tudi sam nabiral podpore, da ji omogoči študij. Najbrž edini v državi je ostal od prevrata do danes na svojem odličnem, vodilnem položaju. Za svoje delo je dobil jubilar tudi na najvišjem mestu priznanja z redi sv. Save in Belega orla.

★

Na predvečer jubileja je Zveza za tujski promet priredila svojemu predsedniku jubilaru častni večer v dvorani Mikličevega hotela, ki so se ga udeležili številni odlični predstavniki naših oblastev in korporacij, ki po svojem delu kakorkoli vezane na organizacijo tujskega prometa. Vrsto čestitk, ki so bile izrečene pri tej priliki, je otvoril v imenu ožjega odbora zveze načelnik Deržić, nato pa so po vrsti slavili zasluge, ki si jih je dr. Marn vzporedno z delom za povzdigo tujskega prometa pridobil tudi v drugih panogah javnega udeleževanja: višji državni tožilec v p. dr. Jančič za mariborsko Tujsko-prometno zvezo, pomočnik bana dr. Pirkmajer, ki je slavljencu napisal kot nemurno delavnemu organizatorju in vzornemu uradniku, predsednik mestne občine dr. Ravnihar v imenu Ljubljane, ki je dolžna dr. Marnu zahvalo za mnogo dela,

opravljenega v njeno korist in procvit, predsednik JNU glavni urednik Virant, ki je poudaril staro vzajemno naklonjenost med našim tiskom in tujskim prometom, predsednik občine Lavtižar iz Kranjske gore v imenu gornjesavske doline, poštni direktor dr. Tavzes, predsednik Jelačin v imenu Zbornice za TOI in slovenskega trgovstva, bivši narodni poslanec Cerer za mesto Kamnik in kamniško Tujskoprometno društvo, podpredsednik trgovskega društva Merkur Smerkolj, podpredsednik zbornice za TOI Rebek v imenu slovenskega obrtništvu, predsednik Pogačnik za Jadransko stražo in Aeroklub, podpredsednik JZSZ dr. Pavlin, industrijskec Praprotnik za Zvezo industrijev, upravo velesejma in za Avtoklub, predsednik Jugoslovenskega touringkluba ravatelj inž. Bartl, predsednik SK Polža inž. Suklje, predsednik Zveze gostilničarskih zadrug

restavrater Majcon, predsednik JCL dr. Stare ter dr. Šter v imenu ožjih jubilaritovih sodelavcev in v imenu zdravilišč. Dolgo vrsto čestitk je zaključil ravatelj Putnika g. Vladimir Pintar, ki se je v imenu osebja zveze v iskrenih besedah zahvalil slavljencu za vsa njegova človeško topla naklonjenost do vseh, ki imajo priliko sodelovati z njim, in za njegovo izredno vnuo za povzdigo tujskega prometa. Vsem govornikom se je naposled zahvalil predsednik dr. Marn, ki je naglašal, da gre za opravljeno delo enaka mera hvale tudi vsem njegovim sodelavcem, in izrazil vero, da bo še gotovo videl uresničene svoje davne sanje, da bo naša ožja domovina postala najbolj po tujcih obiskana pokrajina v državi. V tem znamenju je slavljencu napisal prosojbu Slovenije in Jugoslavije. Med pismenimi in brzojavnimi čestitkami, ki jih je prejel dr. Marn na svoj častni večer, je bilo tudi topla pismo Društva prijateljev Slovenskih gor.

Pred največjo razstavo slovenske umetnosti

Ljubljana, 17. aprila
V nizu razstav, ki se nam obetajo za to poletje in jesen, bo v vsej naši kulturni javnosti vzbudila brez dvoma prav živahno zanimanje kolektivna razstava slovenske upodabljajoče umetnosti, ki jo pripravlja Društvo likovnih umetnikov od 2. do 30. junija. Odbor društva, ki je s svojo delavnostjo prinesel mnogo novega življenskega razuma v naše umetniške vrste, je povabil na razstavo vse naše likovne tvorce in jih zaprosil, naj pošljejo žiriji, ki je bila izvoljena iz vrst razstavljajočih samih, po 5 slik ali kipov odnosno po 10 risb, akvarelov in grafik, po možnosti takšnih del, ki doslej še niso bila razstavljena v Ljubljani. Vabilo je našlo med našimi umetniki živahen odziv in se je doslej prijaviло že 47 razstavljalcev. Vsa znamenja kažejo, da bo junjska razstava največja in najmnogovrstnejša kolektivna razstava, kar smo jih doslej videli v Ljubljani. Za povzdigo našega umetniškega dela bo ta razstava še posebejnega pomena zavoljo tega, ker že nekaj let sem ni bilo v večjem obsegu zasnovane umetniške razstave v strogem pomenu besede, ker so bile podobne prireditelje ponajveč prodajnega značaja. Prireditelji te junjske revije likovnih del pa so si nadelali nalogo, da se manifestira kvaliteta v naši upodabljajoči umetnosti.

Kako veliko je zanimanje za to prireditev v umetniških krogih samih, nam najbolj zgovorno pričuje dejstvo, da se je prijavilo za sodelovanje toliko kiparjev, kakor jih doslej Ljubljana še nikoli ni vi-

dela zbranih pod streho razstavnega paviljona. Kiparska (in medaljerska) dela bodo razstavili nič manj kakor 13 deloma že priznanih, deloma še mladih, uveljavljajočih se oblikovalcev: Loboda, Gorše, Pirnat, Stoviček iz Krškega, Dremelj iz Dolenjega Logata in Smerdu iz Ljubljane (oba zastopnika najmlajše generacije, ki se bosta prikrivali zbrano predstavila javnosti), Zdenko Kalin, Tone Kralj, Putrich (mlad medaljer, ki je šel pred kratkim dovršil studije na praški akademiji), prof. Sever, Sajevic, Dolinar in Tine Koa. Med slikarji je poleg številnih znanih in uvaženih mojstrov priglasišnih tudi cela vrsta manj znanih, mladih imen. Med starejšimi se bosta poleg drugih udeležila razstave tudi slikar-grafik Lojze Zagar, ki je bil svoj čas več let vodja nekega odličnega grafičnega zavoda na Nizozemskem, in pa Veno Pilon, ki stalno biva v Parizu. Vobče obeta biti junjska razstava velik kulturni dogodek.

KAVA HAG

varuje srce in žilce!

Komitē tehničnega dela ustanovljen

Ljubljana, 17. aprila
V Kazini so združeni tehniki smoči ustanovili »Komitē tehničnega dela« kot centralno organizacijo, ki naj v bodoče skusa z vsemi silami zboljšati socialno stanje jugoslovenskega tehnika. Zastopane so bile vse tehnične stroke. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora inž. Pečenko, ki je pozdravil zastopnika bana g. inž. Skaberneta, zastopnika mestne občine g. inž. Poženela, zastopnika tehniške fakultete g. dr. inž. prof. Kralja, zastopnika združenja inženjerjev g. inž. Bevcu in zastopnika združenja elektro-tehnične obrti g. Heinricharja, nakar je obirno poročal o delu pripravljalnega odbora in o pomenu ustanavljalajočega se komiteja tehničnega dela.

Verjetno je, je izvajal inž. Pečenko, da utegnejo tehniki biti deloma sami krivi gospodarske krize, ker so se omejevali in se posvečali le tehničnemu razvoju, pozabili so pa, da bo tehnični napredek človeštvu blagoslov le pri odgovarjajoči gospodarski politiki. Naj si je glavna skrb komiteja preskrbeti tehnikom primerne prakse in zaposlitve, se mora hkrati vendarle zanimati za rane našega narodnega gospodarstva. Treba je v vsakem pogledu smotrnega dela, spoznati je treba do dna razmere, potrebna je točna statistika v vseh gospodarskih panogah, statistika vseh tehničnih absolutov, vseh nezaposlenih, vseh začasnih zaposlenih, statistika tujcev, dalje statistika naše produkcije, možnosti nove ali povečane produkcije itd. Na podlagi take statistike je mogoče predvidevati razne možnosti zaposlitve, dognati potrebo in nasičenost raznih poklicev in strok, ter tako tudi delno usmerjati dotok mladine v strokovne šole. Komite se pa ne sme omejevali le na našo banovino. Absolventi naših strokovnih šol se morajo v veliki meri orientirati tudi na ostale dele naše države, kjer so možnosti tehničnega razvoja še mnogo večje. Mladi tehnik se mora na vsak način poglabiti v združeno organizacijo gospodarjenja. Tehnik mora zavzeti v tehnično gospodarskih združenjih vodilno vlogo. Zato je dolžnost komiteja, da v tem pogledu daje vsesporsko iniciacijo in pripravlja konkretne

predloge in načrte.
Idejo za ustanovitev komiteja je dal gospod. univ. prof. dr. inž. Kral. Klub inženjerjev in arhitektov pripravnikov je to misel osvojil. Govornik se je še zahvalil Udruženju jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, zlasti tajniku inž. Bevcu za polno razumevanje in podporo. Udruženje je namreč trpelo vse stroške pripravljalnega dela.

Doslej so pristopile h komiteju tehničnega dela naslednje organizacije in institucije: Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana; Združenje rudniških in topilniških inženjerjev, sekcija Ljubljana; Združenje diplomiranih tehnikov kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana; Organizacija praktičnih elektro-strojnih tehnikov; tehnična fakulteta v Ljubljani; tehnična srednja šola v Ljubljani; neoficielno je prijavilo pristop tudi Združenje geometrov.

Sledila je kratka debata o pravilih, ki so bila soglasno sprejeta, nakar so zborovalci prešli na razgovor o delu in o organizaciji komiteja, ki bo, kakor je razgovor pokazal, v bodoče našim tehnikom v vsakem pogledu ena najmočnejših moralnih opor. Izvoljeni so bili soglasno v glavni odbor gg. predsednik dr. inž. prof. Gostiša, II. podpredsednik dr. inž. prof. Kralj, II. podpredsednik inž. prof. Dimnik, I. tajnik inž. Pečenko, II. tajnik Brilli, blagajnik Škofic, II. blagajnik inž. Piber.

Vodstvo zborovanja je nato prevzel novo izvoljeni predsednik g. dr. inž. prof. Gostiša, ki se je za izvolitev in izkazano nam zaupanje toplo zahvalil, ter obljubil, da bo z vsemi silami komiteju pomagal, da pride tehnik v gospodarskem svetu do veljave, ki mu gre. Zborovalci so nato izvolili še odbornike-delegate posameznih tehniških strok, združenj in institucij ter nadzorstvo, nakar je sledila res stvarna debata, ki so se je udeležili tudi šef tehničnega oddelka banke uprave g. inž. Skaberna, zastopnik mestne občine, univerzitetni profesorji itd. K besedi se je oglašil tudi starosta slov. inženjerjev g. Melhior Mihor, ki je iskreno pozdravil ustanovitev komiteja. Zlasti veliko se je govorilo o zastopavljanju strokovnjakov,

Zahvala.

Presenečen in globoko ganjen nad tolikim številom brzojavnih, pismenih in ustnenih čestitk k moji 70-letnici mi je nemogoče zahvaliti se posameznikom. Zato naj mi bo dovoljeno, da to storim tem potom in veljaj moja globoka zahvala v prvi vrsti vsem gospodom zastopnikom civilnih in vojaških oblasti, gospodarskih, humanitarnih, kulturnih, socialnih in političnih društev, dalje vsemu časopisju, novinarjem, svojim prijateljem in znanecem ter sploh vsem, ki so se me spominjali in pripomogli k moji proslavi na ta ali oni način.

Posebno svojo globoko zahvalo pa sem dolžan vsemu gasilstvu dravske zajednice za prijazno podoknico in lepo uspešno akademijo na Taboru, vsem sodelujočim tovaršem, posebno še podstarešini Gasilske zveze tovarišu Cererju, gospe Pristavčkovici in g. Svetelu.

Bratsko zahvalo dolgujem članstvu Sokola I. na Taboru za prisrčne dokaze sokolske ljubezni in bratstva.

Krajevni organizaciji JNS za Sv. Peter v Ljubljani veljaj za prirejani mi svečani večer iskrena zahvala.

Pevcem »Ljubljanskega zvonca« in Narodnemu železničarskemu glasbenemu društvu »Slogie« za sodelovanje prisrčna hvala!

Vsa izročena mi častna darila in poklonjena cvetja mi ostanejo najlepši spomin. Vsa proslava mojega jubileja veljaj delu nas vseh v procvit in napredek naših skupnih idej.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1935.

Josip Turk.

Nevarnost v žepnem robcu

V žepnem robcu se skriva nevarnost, ki se je ne sme prezreti. Kajti ravno v žepnem robcu se nabira največ kali in bakterij, ki postanejo lahko vedno nevarne, ako se jih ne uniči pri pranju. Zato pozor! samo zares higijenično oprani žepni robci niso nevarni. Šele v vrel raztopini Schichtovega Radiona, ko prehaja na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, se uničijo vse kali.

* Kar je dobro za žepne robce, velja seveda še večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

R.J. 5-35

pred katerimi imajo prednost laiki vselej ne le v škodo posameznika, temveč v škodo vsega našega gospodarstva. Slišati je bilo ostro, a povsem upravičeno kritiko naših gospodarskih razmer, v katerih pravi strokovnjak skoraj ne pride do besede, kaj šele do dejanja. Občina bi morala imeti, če že ne gospodarsko gradbenih uradov, vsaj tehniške strokovnjake. V tem pogledu so razen večjih krajev, lep vzor Jesenice — je pa to edini primer.

Amalija Magdić-Milivojevićeva †

Ljubljana, 17. aprila
Po kratkem trpljenju je izdihnila ugledna ljubljanska trgovka gospa Amalija Magdić-Milivojevićeva, ki je v ponedeljek še vneto pripravljala svoje posle v trgovini. Pokojnica gospa se je rodila leta 1886. v Novem mestu v znani Korničevi rodbini. Leta 1909. se je poročila s pokojnim Pavlom Magdićem. Zakonca sta otvorila na vogalu Aleksandrove in Selenburgove

ulice modno trgovino, ki je lepo uspevala in si kmalu pridobila velik sloves. Po močevi smrti leta 1918. je gospa Magdićeva sama vodila trgovino ter s svojo vztrajnostjo in podjetnostjo premagala vse hude težave tedanje dobe. Podjetje ni ostalo samo na svoji višini, temveč si je še povečalo svoj ugled. Leta 1926. se je drugič poročila s podpolkovnikom g. Dragoljubom Milivojevićem, ki je vneto sodeloval l. 1918. pod vodstvom polkovnika Svabića pri obrambi naše zemlje.

Pokojnica je bila vrla slovenska mati, neutrudljivo skrbna za otroke in podjetje, po značaju blagodušna, ljubezniva. Bila je velika dobrotnica revežev in podpornica raznih dobroteljskih organizacij. Sin Pavel ji je bil močna opora v trgovini, enako hčerke Meta, Jelka in ga. Slavka por. Koserjeva. Prerana smrt blage matere je ugledno družino bridko prizadela. K večjemu počitku bodo gospo Magdićevo položili na veliki četrtek ob 17. Pogreb bo iz hiše žalosti, Aleksandrova c. št. 16. Ugodni rodbini iskreno sožalje, blagi pokojnici časten spomin!

Smotri Legije koroških borcev

Trbovlje, 17. aprila
Ob izredno veliki udeležbi se je vršil v soboto zvečer v Volkerjevi gostilni ustanovni občni zbor Legije koroških borcev, katere glavni odbor bo zaenkrat v Trbovljah. Predsednik pripravljalnega odbora g. dr. Janez Jensterle se je v izbranih besedah spominjal Viteškega kralja in njegovega naslednika. Po vseh težkočah pristopa odbor k sistematičnemu delu za razširjenje legije po vseh krajih naše domovine, kjerkoli bivajo bivši koroški borci.

Oblast je pripravljalnemu odboru trikrat vrnila pravila v korekturo. Prvotna pravila je lastnoročno popravil blagokojni general Maister, ki je tudi idejni tvorec Legije koroških borcev. Njegova želja je bila, da bi Legija, katere častni predsednik je bil veliki pokojnik, delovala z njegovo Zvezo Maistrovih borcev v najtesnejšem tovarštvu in najzvestejšem bratstvu, kakor se je sam izrazil, in da bi, naslonjena na Narodno Odbrano Jugoslavije, krepko zastavljala pot prodirajoči germanizaciji našim narodom na severni meji. Zlasti pa sistematičnemu potujčevanju slovenske mladine v šolah na Koroškem. Prerana smrt našega narodnega junaka je tudi koroškim borcem prekrizala marsikak račun. Toda obljuba, ki so jo njihovi zastopniki nekaj mesecev pred njegovo smrtjo dali generalu Maistru, je uresničena. Legija koroških borcev je ustanovljena in v njej se že zbira zvesti njegovi koroški borci širom naše domovine. Naša naloga bo, da posledno voljo generala Maistra izpolnjujemo. Dasi smo borci, hočemo ostati, kakor ves naš narod, do skrajnosti miroljubni. Spoštujemo sosedne narode, kar dokazuje tudi dejstvo, da imajo v naši državi n. pr. nemške narodne manjšine vzorno zaščito, saj imajo okrog 150 ljudskih šol z okroglo 5600 razredi, 6 meščanskih šol in celo 1 učiteljsko in 1 gimnazijsko. Baš zato pa imamo pravico zahtevati nič več in nič manj, kakor enakopravnost naše narodne manjšine onstran Karavank z nemško narodno manjšino v naši državi. Mi hočemo torej samo enakopravnost, samo pravico za našo narodno manjšino onstran Karavank. Obstojajoče manjšinsko šolstvo na Koroškem je pa v očitnem nasprotju z dolžbami v mirovnih pogodbah, po katerih pripadajo naši narodni manjšini popolne manjšinske šole. Vse dosedanje obljube o vzorni ureditvi manjšinske zaščite v Avstriji se doslej še niso uresničile in če se za hitro pravično rešitev tega vprašanja ne bomo brigali, bo v nekaj letih prepozno. Činitelji, ki odločajo onstran Karavank o tem vprašanju, naj se zavedajo, da moti edino ta pereči problem dobre in prijateljske odnošaje med obema narodoma. Zelim, da bi se zagotovila o vzorni ureditvi avstrijske manjšinske zaščite prav kmalu uresničila! V ta pravico bo Legija prvenstveno usmerila svoje delovanje, imela bo pa še druge važne naloge. — Tajnik Fran Staudoger je nadalje predi-

tal še številna poročila zaupnikov iz raznih krajev naše domovine, ki se zanimajo za ustanovitev Legije koroških borcev ter zagotavljajo svoje sodelovanje.

Ko je bil soglasno izvoljen odbor z dr. Jensterlom na čelu, so bile odposlane vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravne brzojavke vojnemu ministru generalu Petru Živkovici, načelniku glavnega generalnega štaba generalu Mariću, armijskemu generalu in banu v pok. Krsti Smiljanicu, komandantu dravske divizije generalu Nedeljkoviću, generalštabnemu majorju v pok. Alfredu Lavriču v Mariboru in Narodni Odbrani v Beogradu. Oblika krojev se določi kasneje, ko bodo lahko o tem odločale tudi druge edince.

Lepa pustolovščina Šentjakobčanov

Ljubljana, 17. aprila
Sobotna premiera nove francoske komedije »Lepa pustolovščina« na Šentjakobskem odru je bila deležna tako pčilega občeka, kakor pri tam popularnem gledališču, ki ima zbrano okrog sebe ogromno družino stalnih obiskovalcev, nismo vajeni. Rasnica je, da je bila ob istem času v Ljubljani cela kopa drugih prireditelj, ki so odvedle mnogo občinstva, a ne da se dvomiti, da mora biti vzrok tako nenadne in tolikšne odprtosti globlji. Imeli mnogo stalne publike, pomeni za vsak oder, biti mnogo dožan. Šentjakobskemu gledališču, ki je po darovitosti in razvoju svojega ansambla dosegel do danes v resnici lep kvaliteten nivo, očito manjka igrajskega enovanja, in vsaj približno stalnega repertoarnega programa. Tako se skoraj redno izmenjujejo na deških tega odra uspehi in neuspehi, godeček in razočaranje.

»Lepa pustolovščina« pri svoji lepici, naivni duhovitosti nikakor ni komad, ki bi lahko pričakovali od njega, da bo vzbudil ogenj zanimanja. Premalo življenjska, premalo sodobna je ta zgodba o lepi nevesti, njenem smešnem ženinu, njenem srčno ljubljenem fantu in hudi, dobri babici, ki na koncu vse izravna. Škoda v resnici, da niso mogli igralci svojih talentov izpričati ob boljšem tekstu. Tako je vse priznanje veljalo njihovim kreacijam, predvsem nevesti gđ. Klavorove, ki se je v kratkem času uveljavila kot ena najboljših igralskih moči in jo gotovo čaka še lep razvoj, in babici ge. Bučarjeve, ki je bila s svojim verno realističnim likom stroge, obenem dobro slane gospe središče večera. Zanimiva, igralsko dovršena je bila grofica gđ. Čermičeve, ki z vsako vpričoizvito vnovi opozarja na svoj talent, prav velik uspeh pa je dosegel g. Urbiš s svojo izvorno, zrelo interpretacijo grofa-ufenjaka. Poleg kreacije g. Vizjaka, ki je s svojim smešnim ženinom poskrbel za mnogo vselelega smeha, sta posebne omembe vredna še lepa, intimna lika, ki sta ju postavila g. Miklič in gđ. Grgurevičeva.

VARNOST PRED DEŽJEM IN PREHLADOM

nudijo le zanesljivo nepremočljivi

hubertusi - pelerine - dežni plašči

kakrašne dobite poceni pri tvrdki

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta šte. 12.

V posebnem oddelku za otroke priznana
najlepše obleke, površniki, hubertusi ter pe-
lerine — v raznih barvah in vseh velikostih.

Domače vesti

• Vlaško rumunsko odlikovanje sloven-
skega zdravnika. Dr. Lojze Kuralt, ki je
iz ugledne ljubljanske rodbine doma in je
zdaj že dalj časa zbolni zdravnik v Beo-
gradu, je bil od Nj. Vel. rumunskega kra-
lja odlikovan z oficirskim redom rumun-
ske krone za zasluge, ki si jih je pridobil
kot zbolni zdravnik na rumunskem kra-
ljevskem dvoru.

• Nacionalna ura radia. Skladatelj Pe-
ter Krestić bo predaval danes o zaslužnem
skladatelju Korneliju Stankoviću, ki je
živel od leta 1831. do 1865. ter se je pod
vplivom Vuka Karadžića posvetil narodni
glasbi. Njegove »Srbske narodne pesmi«
so leta 1862. izšle na Dunaju. Velik po-
men imajo tudi njegova dela na področju
cerkvene glasbe. Predavanje bo odda-
jala beograjska postaja.

LOMBERG FILMI
in plošče
BYK-FOTO PAPIRJI

Zastopstvo:

DROGERIJA I. KANC, NEBOTICNIK
DROGERIJA A. KANC, ZIDOVSKA 1

• Kongres pravnikov kraljevine Jugo-
slavije. V nedeljo je bila seja stalnega od-
bora kongresa pravnikov kraljevine Ju-
goslavije v Zagrebu v prostorih odvratni-
ške zbornice. V odsotnosti predsednika g.
ministra financ dr. Milana Stojadinovića,
je sejo otvoril in vodil I. podpredsednik
g. sodnik apelacijskega sodišča in priv.
docent v Ljubljani dr. Rudolf Sajovic.
Sklenjeno je bilo, da bo letošnji kongres
v prvi polovici septembra v Beogradu in
da se stavi na dnevni red naslednji re-
ferati: 1) O garancijah sodniške nezavis-
nosti, 2) Izenačenje prava pogodbenega
zavarovanja, 3) Kazensko-pravna odgovor-
nost organov in namestencev denarnih
zavodov, 4) Pravice branilcev za čas pri-
pravljalnega postopka. Referente za po-
samezne referate bodo predlagala v naj-
krajšem času posamezna združenja, tako
da bodo referati pravčasno predloženi
Stalnemu odboru in natiskani. Ostale po-
drobosti, zlasti izleti itd. se bodo še na-
knadno določili. Opozarjamo vse pravni-
ke, da se že sedaj zanimajo za kongres
in jih zlasti vabimo, da se prijavijo kot
referenti za posamezne referate. — Od-
bor Društva »Pravniki«.

Peči — peči — peči — peči — peči
Lutz — Lutz — Lutz — Lutz — Lutz
Jugo Lutz d. z o. z., Ljubljana-Šiška.

• Za izenačenje pomorske terminologije.
V direkciji pomorskega prometa v Splitu
se vrši konferenca predstavnikov nautič-
nih zavodov in šol vojne mornarice. Ta
konferenca razpravlja o izenačenju po-
morske terminologije na področju astro-
nomije in navigacije. Predsednik konfe-
rence je profesor beograjskega vseučili-
šča in upravitelj beograjskega astronom-
skega observatorija dr. Mišković, člani
pa so predstavniki hidrografičnega urada
v Splitu, ravnatelj pomorske akademije
v Dubrovniku, Bakru in Kotoru, predstavi-
niki vojne pomorske akademije v Dubrov-
niku ter zastopniki poveljstva vojne mor-
narice. Zadeve, o katerih razpravlja ta
konferenca, so zelo važne za naše pomor-
stvo.

• Službeni list banske urade dravske
banovine od 17. t. m. objavlja razglas
državnega odbora o popravkih razporeda
predsednikov volilnih odborov v dravski
banovini, tolmachenje § 18 zakona o volit-
vah narodnih poslancev, pravilnik o ba-
novinskih davčninah, uredbi o proračunu
izrednih delojemalcev in delodajalcev ter
objave banske uprave o pobiranju občin-
skih trošarin.

• O zaposlitvi delavcev v Perziji pri že-
lezniških gradbah so v zadnjem času pi-
sali razni listi in so se zaradi tega mnogi
naši delavci obrnili na izseljenjski komi-
sariat v Zagrebu po informacije, na kak
način bi se dalo priti v Perzijo. Izseljen-
ski komisariat opozarja vse zainteresirane,
da dobijo zasluge v Perziji samo oni
inocentni delavci, ki imajo s perzijskimi
delojemalci že od perzijske vlade odobre-
ne službene poudbe in pogodbe. Kdor
ima kakšno znanca v Perziji, naj se obr-
ne nanj, da mu izposluje tako službene
poudbe, ker brez nje sploh ni mogoče
dobiti dela v Perziji.

• Za brezposelne člane Zenevskega Sa-
veza nameščencev ugostiteljske obrti
sekcija Ljubljana, je darovala članstvo
110 Din namesto cvetja na grob blagopo-
kojnega g. Frana Krapeša, kavararja v
Ljubljani.

• Odprte planinske postojanke za veli-
konočne praznike. V Triglavskem pogor-
ju je smuka izborna ter so oskrbovane
Stančičeva koča, koča pri Triglavskih je-
zerih in Triglavski dom na Kredarici,
kjer se vrši tudi brezplačen smučski tečaj
pod vodstvom učitelja JZS g. Černiča.
Erjavčeva koča na Vrščicu bo oskrbova-
na. Roblekov dom na Begunjski bo za-
silno oskrbovan. Valvazova koča pod
Stolom je stalno oskrbovana. Koča na
Ljubniku je prijetna izletna točka iz
Skofje Loke. Dom na Kravcu in koča na
Veliki Planini vabijo smučarje. Dom na
Mrzlici je oskrbovan. Odprta je koča pri
Šmohorju. Za praznike bo zasilo oskr-
bovana tudi Orožnova koča na Črni prsti
in koča na Kamniškem sedlu. Dom na Ko-
rošci ima v okolici krasne smučke tere-
ne. Za praznike je posebej vabijo mižni-

ske postojanke: Ob Bohinjskem jezeru
»Sv. Janez« in »Zlatorog«, nadalje dom v
Kamniški Bistrici ter postojanke v Lo-
garski dolini.

• Kolo jugoslovenskih sester vabi vse
oddiha potrebne v Dom Franje Tavčarje-
ve v Kraljevi, kjer otvori predsezono
od 1. maja do 1. julija. Penzija za stano-
vanje vso prehrano in všteto moreko ko-
pejšo znaša dnevno za odrasle 35 Din, za
otroke, ki se sprejemajo v tem času sa-
mo v spremstvu odraslih, 25 Din. Ustne-
ne informacije daje gospodarka K. j. s.
gospa T. dr. Zbaničnikova vsak torek in
petek točno od 3. do 4. pop. v Ljubljani,
Beethovnova ulica 9-II; pisma nasloviti
istotja.

• Odobritev kredita za jadransko cesto.
Predsedništvo šibeniškega mestnega po-
glavarstva je dobilo obvestilo od banske
uprave, da je pri Državni hipotekarni
banki že na razpolago petmilijonski kre-
dit, ki ga je vlada določila kot prvi ob-
rok za javna dela in za graditev jadrans-
ke ceste od Velebita do šibeniške Rogoz-
nice. Na področju šibeniške mestne obče-
ne bodo porabili za graditev jadranske
ceste blizu 2 in pol milijona dinarjev.

• Smrt najstarejšega bosanskega fran-
čiškana. V frančiškanskem samostanu
Humac pri Ljubuškem je umrl najstarej-
ši frančiškan Herceg-Bosne, Luka Begić.
Starosta bosanskih frančiškanov se je ro-
dil v vasi Kruševu leta 1841. duhovnik pa
je postal že leta 1864. Služboval je na
mnogih župnijah frančiškanskega reda,
dvakrat je bil izvoljen tudi za provinci-
ala hercegovskih frančiškanov. Kot du-
hovnik in učitelj si je pridobil med ljud-
stvom veliko zaupanje in spoštovanje, za-
služno pa je deloval tudi kot zgodovinar
in zbiratelj narodnega blaga. Važno zgo-
devinsko gradivo je prispeval raznim
znanstvenim ustanovam, zapustil pa je
tudi mnoge dragocene beležke.

• Huda nesreča pri ondulaciji se je pri-
merila v nekem frizerskem salonu v Spli-
tu. Soprogi inž. Marušića je iskra iz apa-
rata vnela isre, ki so jo popolnoma zgo-
reli. Gospa se je onesvestila, vendar jo
je oseba rešila smrti. Hudo opečeno so
prepeljali v sanatorij.

• Obup očeta šestih otrok. Na zemlji-
šču vojaškega erarja na Grmošiči pri
Zagrebu so našli otroci, ki so se tam
igrali, obešenega zagrebškega krojača Va-
lentina Kastelica, ki je bil doma iz novo-
meške okolice in star 51 let. Njegovo
identiteto so takoj ugotovili po izkazni-
kah, ki jih je imel v žepu. Kastelic je bil
vojni invalid s pohajbeno desno nogo,
nastanjen pa je bil v Palmotičevi ulici že
precej let. Zapustil je ženo in šest hčera,
od katerih so najstarejši že uslužbeni
v raznih delavnicah. Družina je živela
sicer v zelo skromnih razmerah, a je
mojster Kastelic, ki je bil zelo varčen in
vešten, imel še dokaj zaslužka. V sobo-
to popoldne je odšel od doma, da bi od-
dal neko popravljeno obleko. Od tedaj ga
niso več videli in je družina dobila vest
o tragični smrti očeta in rednika šele
od policijskih organov.

• Tri hranilne knjižice je ukradel po-
sestnik Jožeta Pogačarju v Hotiču pri
Litiji neki njegov daljni sorodnik iz
Ljubljane. S ponarejenim ključem je od-
prl skrinjo, kjer so bile hranilne knjižice
Ljubljanske Mestne hranilnice, Ljudske
in Kmetijske Glasile so se skupno na 30
tisoč Din. Pogačar je opazil tatvino šele
čez dva tedna in se je takoj napotil v
Ljubljano, kjer so mu povedali, da je
nekdo že dvignil na njegove knjižice
okrog 3000 Din. Ena knjižica je Pogačar
že izsledil, čeprav je v kratkem razdobju
še trikrat menjala lastnika; ostali dve
še iščejo, enako tudi ljubznivega sorod-
nika.

• Nova razprava o strašnem zločinu v
Trulovi hiši. Pred zagrebškimi okrožnim
sodiščem je za 8. maja dopolne razpisana
nova razprava proti bivši železniški
uradnici Adeli Trulovi, ki je pomagala
umoriti svojega brata Viljema v Karlo-
vcu. Kakor znano, je bil Viljem Trul
med spanjem umorjen od svoje matere
Ane in sestre Adele. Na prvi razpravi je
bila mati obsojena na smrt, Adela Tru-
lova pa na 15 let robije. Višje sodišče
je potem izpovedalo smrtno kazen stare
Trulove v 20 letno robijo, obsojbo Adele
Trulove pa je razveljavilo. Obsojba ma-
tere je postala sedaj pravomočna in so
stara Trulova že odvedli v žensko ka-
znilnico na Savski cesti v Zagrebu. Ko bo
hči 8. maja spet stala pred sodniki, bo
na razpravi njena mati nastopila kot
priča.

• Za velikonočne praznike prinaša ilu-
strirana tedenska revija za radio, gledali-
šče, film, sport in modo »NAS VALC« pose-
ben umetniški prilogo. Malešev slovensko
madono. V beletrističnem delu so zastopa-
ni pisatelj Rudolf Kresal z globoko občute-
no črtico »Iz belih stenc in Ivan Vuk s
pristno domačo zgodbo »Na žganjari pri
kmetu Jarku«. Nadaljujejo se vedno bolj
zanimivi »Saj Catinjeva roman« Emilio Be-
renin in »Čufarjeva izvirna komedija
»Ameriška tatvina«, ki je ravno pred krat-
kim dosegla izredno lep uspeh na jeseni-
škem odru. V tehničnem delu najdemo
razprave o radijski tehniki in lastnostih
Röntgenovih žarkov, filmska priloga pri-
naša slike iz novega vefilma »Barkarola«,
modna priloga pa krasne slike in skice no-
vih modnih stvaritev. Beležke, lezičkovni te-
žaji in križanke zaključujejo redakcijski
del, kateremu je priloženih še 12 strani s
programom vseh važnih oddajnih postaj in

s seznamom oper, operet, koncertov in
zvočnih iger telega tedna. »NAS VALC« je
danes edini slovenski, bogato ilustrirani
tednik, ki ima priloženo izčrpe radijske
programe in slike v radiu nastopajočih
umetnikov. Zahtevajte še danes brezplačno
in brezplačno na ogled en izvod tega naj-
bolj pestrega, pa tudi najcenejšega tednika.
Mesečna naročnina znaša komaj 12 Din. Pi-
šite na naslov: Radijska revija »NAS VALC«,
Ljubljana.

• Tovarna JOS. REICH sprejema mehko
in škrobno perilo v najlepšo izdelavo.

Še na veliki petek

opoldan prinese obleke v kemično
čiščenje, barvanje, pisiranje, pranje
in svetlokanje perila izgotovi sigurno
do praznikov

TOVARNA JOS. REICH

Iz Ljubljane

— Ugoden gost. Naše uredništvo je
včeraj obiskal g. Vladislav Grzymala-
Siedlecki, tiskovni ataše poljskega
poslanstva v Beogradu. G. Grzymala-
Siedlecki je nastopil svoje novo mesto
še pred nekaj tedni kot naslednik dol-
goletnega tiskovnega atašea g. Keavera
Glinke.

— Članom NSZ! Zopet je padla žrtev. V
veščki papirnici se je smrtno ponesrečil
naš dobi tovariš in bоре za narodne de-
lavske ideale Jakob Zulovec. NSZ se bo
udeležila pogreba, ki bo jutri ob pol 6. zve-
čer, s svojo zastavo. Pozivamo članstvo
NSZ iz Ljubljane in okolice, da se v tim
večjem številu udeležijo pogreba izpred hiše
žalosti v Dev. Mariji v Polu (nasproti go-
stilnici Kuhar). Naše odposlanstvo se odpe-
lje ob 13.30 v vlakom ter se vrne v Ljublja-
no z lokalnim vlakom ob 18.48. Zbirališče
ob 13. v tajništvu. Vse one tovariše in tova-
rišice pa, ki bodo šli peš, prosimo, da se
pridružijo našemu odnoslanstvu pred hišo
žalosti. — Tajništvo NSZ.

Za pomlad se priporoča
konfekcija PAULIN

Ljubljana, Kongresni trg 5

z najprijaznejšo postrežbo, najlepšimi mo-
deli, največjo izbiro in najnižjimi cenami

— Gorškov portret pisatelja Franceta
Bevka. Ko se je pisatelj France Bevk,
ki sicer stalno živi in dela v Gorici, mu-
di pred par meseci v Ljubljani, ga je
akad. kipar France Gorše portretiral. Po-
prse, ki predstavlja Bevka v realistično
poudarjeni izrazitosti, je v bronu odkupi-
la banaka uprava in je zdaj razstavljen
v zbirki Narodne galerije. Gorše, ki bo
jeseni priredil obsežno razstavo v Jakopi-
čevem paviljonu, kjer bo prikazal raz-
voj svojega umetniškega dela v novejši
dobi, je med drugim dovršil pred kratkim
tudi zanimiva porteta članice Narodnega
gledališča Boltarjeve in pisatelja L. Mr-
zela.

Za pirhe fotoaparati!

Dobite ga že od Din 75.— naprej!

Velika izbira tudi rabljenih aparatov vseh
velikosti. — Brezobvezno ogled v trgovini

Foto Tourist — Lojze Šmuc
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. ŠT. 8.

— Mestnemu muzeju je daroval g.
Jos. Schantel, trgovec v Ljubljani, več
zgodovinskih predmetov med njimi tudi
tri oljate slike, predstavljajoče člane
rodbine Schantelov. Mestno poglavarstvo
je nad vse prijetno iznenadeno, ko vidi,
da se ljubljansko meščanstvo v taki meri
zaveda velike kulturno-zgodovinske važ-
nosti mestnega muzeja in da rado prispe-
va ter se odziva povabilu mestnega po-
glavarstva. Darovalcu izreka mestno po-
glavarstvo najlepšo zahvalo z željo, da bi
našel med našim meščanstvom še mnogo
vnetih posnemačev.

— Koncert čeških klasičnih in moder-
nih moških zborov bo v soboto 27. t. m.
v ljubljanski kazinski dvorani. Ta večer
nastopi v naši sredi izvrstni, odlično so-
lani moški zbor iz Brna, ki je znan pod
imenom OPUS, kar je okrajšava naslova
Občina prijateljev umetnosti zborove.
Brnski zbor potuje te dni po Jugoslaviji
ter obišče vsa večja mesta naše kralje-
vine. Sobotni njegov koncert v Ljubljani
je zadnji koncert njegove prve turneje
po Jugoslaviji. Koncert bo v veliki kazin-
ski dvorani, sedeži bodo od torka dalje v
prodaji v knjigarni Glasbene Maticе.

VAŠIM MALČKOM ZA PIRHE

JE NAJLEPŠE DARILO BOGATO

ILUSTRIRANA KNJIGA (121 slik)

MALA KRALJICA
NOČI

DOBI SE V VSEH KNJIGARNAH

CENA BROŠ. 25 DIN, KART. 28 DIN

V PLATNO Z ZLATOREZOM 35 DIN

HOTEL ALMIS

Kraljevica

Povsem novo opremljen tik ob morju.
Tekoča voda v vseh sobah. Kopalnice
v hiši, telefon, lastna garaža, ben-
cinska postaja.

a— Sin, pa zet... 59letnega posestnika
Ivana Ornika iz Spodnje Volčine je nje-
gov sin tako obtožil s topim predmetom,
da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Ko-
molec je zlomil 58letni vdovi po viničarju
Mariji Gošnjikov v Bukovcu njen zet, ki jo
je s kolom tolkel po desni roki. Tudi Goš-
nikovo so morali prepeljati v splošno bol-
nišnico.

a— S silobranom se je zagovarjal več-
raj pred malim kazenskim senatom 21let-
ni delavec Jožef Zelenka iz Hlaponce, ki
je bil obtožen, da je 15. februarja letos v
Hlaponcih z nožem obdelal 23letnega An-
tona Megliča, ki je na posledičnih poškodbah
umrl. Številne priče so obtoženca obre-
menjevale. Senat ga je obsodil na šest let
težke ječe.

a— Zaradi poizkusa ponarejanja denar-
ja je sedel včeraj na zatočni klopi 38letni
kovaški pomočnik Jos. Gostenčnik iz Tol-
stege vrha, ki si je bil pripravil modele
in material za ponarejanje 20 in 50 ti-
narskih kovancev. Gostenčnik je bil ob-
sojen na štiri mesece strogega zapora.

Iz Celja

a— Gostovanje ljubljanske drame z
»Malomeščani« je zelo tudi v Celju velik
uspeh. Režija avtorja g. Krefta je bila
skrbna in temeljita. Avtor in igralci so
bili deležni viharnih aplavzov. Ta naša
slovenska noviteta je tako, da smo je
lahko v vsakem pogledu veseli.

a— Avenčenkovo komedijo »Igra s smrtjo«
je uprizorilo društvo jugoslov. sred-
nješolcev »Sloga« v Celju 11. t. m. v Mest-
nem gledališču. Igra sama je dobra in
učinkovita, v vstani režiji je. Sadržaj je
uspešna tudi igralsko. Odrske vrline
dišijo Sernečevu, ki se je v prirodnem
temperamentu polno razmahnila. Simpa-
tični sta bili Golobčeva in Pederžajeva.
Jasna enotna lika sta ustvarila Cergol in
Grobelnik. Zelo posrečen je bil Cigol. Na
mestu je bil tudi Plajh. V manjših vlo-
gah so ugajali tudi Zdošek, Majcen in
Vidčeva. Dijaki so doživeli priskrbe
aplavze. Za svoje idealno delo zaslužijo
vse priznanje. — R. P.

a— Za binoklični izlet Jadranske straže
v Dalmaciji dobijo zainteresirani prospekte
in vsa potrebna pri »Putnikih«.

a— Popravek. V osmrtnici za pok. An-
tonom Oražmom je bilo v terek pomote-
ma objavljeno dijak IV. razreda realne
gimnazije. Pravilno se mora glagoliti dijak
VI. razreda realne gimnazije, kakor je
bilo navedeno tudi v zadevnih notici.

a— Smrtna nesreča in samomor na
progi. V terek ob 15.55 se je odpravil z
osebim vlakom iz Celja proti Laškemu
26letni delavec Ivan Rojko iz Krčevine
pri Ptuj. Pri drugi čuvajnici v Tremer-
ju pri Celju je Rojko nenadno vrgel iz
vagona svojo prtljago potem pa je skočil
z drvečnega vlaka. Pri padcu si je razbil
levo stran laganje in dobil poškodbe tr-
aj po osučen telesu. Prepeljali so ga v
celjsko bolnišnico, kjer je ob 19.30 od-
legel težkim poškodbam. Pri ponesrečen-
cu so našli vozni listek za progo Sušak-
Ptuj datiran s 15. aprilom. Izleđa, da je
Rojko prispel iz Zagreba v Celje ob 12.24
z vlakom, ki vozi samo do Celja. Ob 16.
se je hotel peljati dalje v Ptuj, a je naj-
brže zamenjal vlak in stopil v osebn
vlak ki prihaja nekaj minut pred ljub-
ljanskim. Med vožnjo je opazil pomoto in
je sklenil skočiti iz vlaka, kar je postalo
zanj usodno. Rojko je bil od 7. septembra
lanj do 10. t. m. uslužben pri trgovcu s
pohištvo Ermanu Šesoti na Sušaku. —
V ponedeljek okrog 19.10 je skočil 20letni
delavec Franc Tevž iz Mozirja v Levcu
pod vlak, ki prihaja v Celje ob 19.20.
Viak je Tevža strašno razmesaril. Truplo
so prepeljali v žalsko mrtvašnico. Vzrok
obupa ni znan.

a— Vlomilec pod ključem. Celjska poli-
cija je v terek aretirala 43letnega brez-
poselnega delavca Antona Kovača iz St.
Janža na Dolenskem, ker je pozimi izvr-
šil dva vlom v trgovino v Liscach pri
Celju. Pri prvem vlamu je odnesel za
900, pri drugem pa za 100 Din blaga.

a— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30
zvočni vefilim »Ema« in zvočni tednik.

Z Jesenic

a— Spominska svečanost za Viteškim
kraljem je napolnila sokolsko dvorano.
Oder je bil v črnem, med zelenjem in tro-
bojkami pa je stal na vidnem postopku
kij kralja, ovit preko prsi s črmino. Ko
se je dvignil zastor, je sokolski moški
zbor zapel pesem »Sokolski pozdrav«,
godba na pihala pa je odigrala Chopinovo
žalno koračnico. Br. Franjo Klavara je
v krasnih besedah orlasičarigantsko delo
pokojnega kralja za naše osvobojenje in
unedinjenje in njegovo tragično smrt pri
delu za nar med narodi. Godba je zaigra-
la himni »Hej Slovani« in »Bože pravde«,
ki so ju peli vsi navzočni.

Iz Novega mesta

a— Združene mesarjev in klobasičarjev
za srez Novo mesto sporoča občinstvu, da
bodo mesnice na velikonočno nedeljo 21.
t. m. in na velikonočni ponedeljek 22. t. m.
ves dan zaprte. Zaradi tega se občinstvo
naproša, da se preskrbi z mesom že dan
preje.

Vremensko poročilo

17. aprila

Ljubljana 7, 755.7, 8.8, 73, mirno, 10, —,
Ljubljana 13, 753.4, 11.4, 66, 0, 10, —,
Maribor 7, 755.5, 8.0, 70, S3, 4, —,
Zagreb 7, 756.8, 10.0, 70, E1, 6, —,
Beograd 7, 760.0, 9.0, 80, ESE2, 8, —,
Sarajevo 7, 759.8, 2.0, 90, mirno, 5, —,
Skoplje 7, 762.8, 4.0, 90, mirno, 5, —,
Kumbar 7, 762.2, 10.0, 80, ESE2, 8, —,
Split 7, 759.3, 12.0, 60, SESE, 7, —,
Rab 7, 757.7, 10.0, 70, SE7, 6, —,
Slatina 7, —, 6.0, S7, SW2, 0, —,
Temperatura: Ljubljana 12.0, 8.4, Ma-
ribor 12.0, 6.0, Zagreb 16.0, 9.0, Beograd
13.0, 4.0, Sarajevo 14.0, 0.0, Skoplje 13.0,
—2.0, Kumbar 16.0, 8.0, Split 17.0, 10.0,
Rab 13.0, 7.0, Rog. Slatina 14.0, 4.0.

Gospodarstvo

Cena srebra se dviga

Cena srebra, ki se je že lani v zvezi z znatnimi ameriški nakupi na svetovnem trgu stalno dvigala, je tudi letos nadalje naraščala. Znatni dvig cene je bil zabeležen posebno v zadnjih dneh, ko je ameriška vlada dvignila nakupno ceno za novo proizvedeno ameriško srebro od 64,65 na 71,11 centov za unco. Svetovni trg je na to takoj reagiral in se je tudi prosta cena naglo dvignila.

Danes stane na svetovnem trgu gram čistega srebra okrog 1,08 Din. Od početka leta se je cena dvignila za 34 odst., od jeseni 1. 1932, ko je bila cena najnižja, pa znaša dvig že 60 odst. Cena srebra je ves povojni čas kazala prav znatne fluktuacije. Glede na te fluktuacije so vse države, ki so izdajale nov srebrni denar, vzele razmeroma majhno kovinsko vrednost za srebrnike, da ne bi v primeru znatnega dviga cene srebra postala kovinska vrednost noveca večja nego nominalna vrednost, kar bi imelo za posledico, da bi srebrni kovanci v tem trenutku izgubili iz prometa. V naši državi smo srebrne kovance izdali baš v pravem času, ko je bila cena srebra na svetovnem trgu razmeroma nizka. To je bilo v 1. 1932 in v prvi polovici 1. 1933. Ko se v jeseni 1. 1932 prišli v promet naši srebrni kovanci po 10 in 20 Din, je znašala njih kovinska vrednost le okrog 20 odst. nominalne vrednosti. Ker je medtem cena srebra znatno narasla in je prišlo tudi do devalvacije naše valute, je danes kovinska vrednost srebrnih kovancev znatno večja, namreč okrog 38 odst. Cena srebra pa se lahko še znatno dvigne, ne da bi to moglo vplivati na naš obtok srebrnih kovancev.

Pred enim letom je ameriški predsednik Roosevelt odločil, da se vzame tudi srebro kot kritje za ameriški obtok bankovcev, in sicer do 25 odst. skupnega kritja. Cena srebra se je pričela zaradi tega na svetovnem trgu dvigati. Od tedaj je ameriški zakladnik urad prevzel 28 milijonov unč srebra domače produkcije, nadaljnjih 112 milijonov unč pa je prevzel na podlagi odločbe, da se vse privatne zaloge srebra v Zedinjenih državah podvržijo. Vrh tega je ameriški zakladnik urad kupil velike količine srebra v inozemstvu. Skupaj s temi nakupi v inozemstvu, ki so znašali v teku zadnjih 12 mesecev preko 200 milijonov unč, je ameriški zakladnik urad v celoti prevzel 350 do 400 milijonov unč. To pa je šele približno ena tretjina one količine, ki je potrebna, da bo znašalo srebrno kritje ameriškega dolarja 25 odst. celotnega kritja. Računati je torej z nadaljnjimi nakupi srebra od strani ameriškega zakladnega urada na svetovnem trgu, kar daje povod za spekulativne nakupe na svetovnih kovinskih tržiščih in za novo dviganje cene.

Gibanje cen

Državni statistični urad objavlja indekse cen v trgovini na debelo za mesec marec. Totalni indeks cen je v tem mesecu znašal 63,0 točke (1926 = 100); nasproti februarju vidimo padec za 0,9 točke, nasproti januarju pa za 1,5 točke. Lani v marcu je bil indeks cen za malenkost višji in je znašal 63,3 točke, predlanskim v marcu 67,6, leta 1932. v marcu pa 67,8. V gibanju cen opazimo torej zadnji dve leti že precejšnjo stabilnost in je letos v splošnem nivo cen isti kakor lani.

Posamezni delni indeksi kaže naslednje spremembe: Indeks cen rastlinskih proizvodov se je od februarja na marec dvignil za 0,2 na 61,6 (lani v marcu je znašal 54,4). Indeks cen živine in živalskih proizvodov je od februarja na marec popustil za 1,8 točke na 55,2 (lani v marcu 55,3), indeks cen mineralnih proizvodov je ostal nespremenjen na višini 78,8 (lani 83,7), indeks cen industrijskih proizvodov pa je popustil za 1,2 točke na 64,8 (lani 69,2).

Indeksi cen glavnih izvoznih predmetov je popustil za 0,5 na 60,2 (lani 58,1), indeks cen glavnih uvoznih predmetov pa za 0,6 na 67,2 (lani 71,8).

Cene na drobno

Indeksi cen na drobno je sedaj objavljen šele za februar. Od januarja na februar je totalni indeks cen na drobno popustil za 0,7 na 69,4 točke nasproti 72,0 v lanskem februarju 76,4 v predlanskem februarju in 78,2 v februarju 1932. Cena na drobno so torej v zadnjih treh letih padle za 11,3 odst., dočim so v istem času cene na debelo padle le za 7 odst. Cene na drobno vedno časovno zaostajajo v svojem gibanju za cenami na debelo. Zato opazimo pri indeksu cen na drobno še vedno popuščanje. Razmerje med cenami

na drobno in cenami na debelo pa še ni izravnano, kajti razlika v indeksu cen na debelo in indeksa cen na drobno (za februar) znaša še vedno 5,5 točke (za oba indeksa velja leto 1926 = 100). V letu 1930. je znašala ta razlika še okrog 12 točk.

Gospodarske vesti

Nas trgovinski promet s Češkoslovaško. Po češkoslovaški statistiki je Češkoslovaška v prvem letošnjem četrtletju uvozila iz Jugoslavije za 77 milijonov Kč jugoslovenskega blaga (lani le za 30 milijonov), dočim je izvoz v Jugoslavijo znašal 56 milijonov Kč (lani 52 milijonov). Dočim je bila lani v prvem četrtletju češkoslovaška trgovinska bilanca z Jugoslavijo aktivna za 22 milijonov Kč, je bila letošnja pasivna za 21 milijonov. Znatno povečanje češkoslovaškega uvoza jugoslovenskega blaga v letošnjem prvem četrtletju je pripisati uvozu pšenice iz Jugoslavije. To pšenico smo že lani ob koncu leta izvozili v Češkoslovaško, pa je bil precejšen del v Bratislavi carine prosto vskladičen in so te količine prišle v statistiko šele letos, ko je češkoslovaška monopolska družba polagoma spravila te količine v promet.

Znižanje cen plugov. Da olajša v majhni možnosti stanje našega kmetja, je kraljevska vlada zadnje dni začela proučevati vprašanje cen plugov, ki so kakor tudi pri drugih industrijskih predmetih zelo visoke v primeri s cenami kmetijskih pridelkov. Naša domača industrija plugov, ki lahko pokrije vso domačo potrebo in kateri izdelki po kakovosti ne zaostajajo za inozemskimi plugi, je doslej prodajala plugove po 600 do 850 Din. ne da bi doela zkoristila carinsko zaščito 40 zlatih dinarjev za 100 kg. Na anketi, sklicani preteklo nedeljo v ministrstvu za trgovino in industrijo, so se zastopniki naših tvornic plugov obvezali, da bodo počenši s 15. aprilom t. l. spustili cene za 10 odstotkov, da se tako poveča prava in da bi kmetje prišli do cenejših plugov, ne glede na sedanjo carinsko zaščito.

Železniški popusti za blago, uvoženo iz inozemstva preko Sušaka. Prometni minister je v veljavo od 16. aprila t. l. naprej odobril vozninski popust za limone, mandarine in pomaranče od Sušaka (pristanišče) do Ljubljane, za pošiljke blaga v kosih 30,90 Din od 100 kg, za 500 kg 1600 Din in za 10,000 kg 18,0 Din; do Kočevja za pošiljke blaga v kosih 49,80 Din za 100 kilogramov, 1675 Din za 5000 kg in 2830 Din za 10,000 kg; do Kranja za pošiljke blaga v kosih 38,10 Din za 100 kg, za 500 kg 1280 Din in za 10,000 kg 2280 Din. — Za suhe grozdje je prav tako dovoljen popust od Sušaka (pristanišče) do Ljubljane, in sicer za pošiljke blaga v kosih 25 Din za 100 kg, 1195 Din za 5000 kg in 2000 Din za 10,000 kg; prav tako za suhe smokve od Sušaka (pristanišče) do Ljubljane za blago v kosih 33,40 Din za 100 kg, 1075 Din za 5000 kg in 1770 Din za 10,000 kg. Slični popusti so dovoljeni za kavo, za kolonialno blago, za žveplo, žveplov evet. Vsi ti popusti veljajo za blago, uvoženo po morju iz inozemstva.

Propagandne zapadne znamke za XV. ljubljanski pomladni velesejem so izšle. Na razpolago so s slovenskim, srbsko-hrvatskim (latinska in cirilica), nemškim ali francoskim napisom v okusni izvedbi. Uprava Ljubljanskega velesejma dostavlja tiskarjem na željo znamke brezplačno na razpolago in prosi, da z njimi opremljajo poštne pošiljke. Poštna uprava je rabo teh znamk dovolila.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 18.100 kg katrana. Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave naprave za varjenje, 4 transformatorje, raznega jeklenega materiala ter strokovnih knjig. Dne 9. maja se bo vršila pri komandi mornarice v Zemunu očetna licitacija glede dobave 600 garnitur dežnih oblačil; 10. maja glede dobave 19.300 vrvice za kape; 11. maja pa glede dobave 6500 kg usnja za podplate. Dne 13. maja se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu očetna licitacija glede dobave 34.500 kg kromovega kartona in 4000 kg kromovega papirja. Dne 27. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave premoga.

Dobave. Komanda pomorske zrakoplovstva v Divuljah pa do 6. maja glede električnega materiala. Pri komandi mornarice v Zemunu bodo tele očetne licitacije: 4. maja glede 78.000 m raznega platna, 7. maja glede 10.000 letnih maj, 3000 zimskih maj, 12.000 parov bombažastih

Gospodu dr. Rudolfo Marnu

(Ob 60letnem jubileju)

(Iz govora prof. dr. Fr. Trdana na zadnji redakcijski seji Krajevnega leksikona Dravske banovine, ki se je vršila pod predsedstvom g. dr. Rudolfa Marna, dne 15. t. m. v št. Vidu nad Ljubljano.)

Veselo postovani gospod dvorni svetnik! Slovenska javnost se prav v teh dneh pripravila, da primerno in dostojno praznuje Vaš 60letni jubilej. Zato dovolite, prosim, tudi nam, ki se pod Vašo egido zbiramo okrog Krajevnega leksikona, da se kot majhna sicer, toda od Vaših plemenitih idealov prežeta četa že danes anticipiramo poklonimo Vašemu imenu in Vašemu vsestransko zaslužnemu delu.

V dobi, ki je po svoji notranji vsebini precej podobna oni rimski dobi, o kateri je tožil pesnik corruptum et corrupti saeculum vocatur in se pred latinskimi grški pesnik hremata hremat aner in za latinskimi in grškimi našim klasičnim Prešerenom, da le petica da ime sloveče, da človek toliko velja, kar plača, v dobi takega splošnega materializma je za človeka naravnost blagodejen odhiti in tolažba, če sreča moža, ki se iz mrtvega moria materializma povzpone v višje sfere idealnega naziranja in udejstvovanja. Takega idealnega moža, dragi tovariši, imamo mi danes v svoji sredi, to je velezaslužni gospod dvorni svetnik dr. Rudolf Marn, ki mu že danes prav iskreno čestitamo k njegovi šestdesetletnici.

Jaz, gospod dvorni svetnik, do nedavne nisem imel časti poznati Vas osebnostno, a poznam Vas in tudi visoko cenim že leta in sicer predvsem radi Vašega občega

znanega človekoljubja. Vašega neumornega dela za povzdigo in procvit naše obrti in trgovine in Vaše izredne ljubezni do domače grude. Gospod dvorni svetnik spada namreč med tiste duševne velikane, ki ne nastopajo kot bobneč in razdirajoč in strašči vulkan, gospod dvorni svetnik sliči marljivi čebeli, ki dela tiho in neopazeno, zato pa toliko bolj vztrajno, smoteno in konstruktivno. Ker mu neprestano lebdi pred očmi blagor bližnjega in blagor ljubljene domovine, se drži načela:

Manje reči, više čina,
onda bude opet sretna
naša mila domovina.

Ista narava, ki je človeku vcepila ljubezen do domače zemlje, mu je hkrati tudi naložila moralno dolžnost, delati za porast njene slave. Zato se po pravici primerja domovinska ljubezen ljubezni do očeta in matere. Veliki mislec Platon je celo trdil, da mora ljubezen do domovine prednjačiti pred ljubeznijo do staršev.

Menim, da ne trdim preveč, če rečem, da so te vzvišene ideje že od zgodnjih mladostnih let koreninile tudi v plemenitem srcu našega visokega gospoda jubilarja. Ljubezni do svoje lepe slovenske zemlje pa ni skril kot dragocen biser v očeta in matere. Veliki mislec Platon je celo trdil, da mora ljubezen do domovine prednjačiti pred ljubeznijo do staršev.

Bil je čas, ko so hodili slovenski sinovi občudovat naravno lenoto švicarskih gor — domačih niso videli — danes prihaja k nam na tisoče inozemcev, ki se ne

Meinl Kava
TURSKA MEŠANICA
Julia Meinl
uvoz kave
ustanovljeno 1862

Mešanica izbranih vrst slovečih nasadov . . . ¼ kg Din 24.50

nogavice in 1500 mornarskih šalov, 8. maja glede 3500 parov čevljev. Pri ekonomskem oddelku generalne železniške direkcije v Beogradu bodo nastopne očetne licitacije: 23. t. m. glede 12.040 m raznega tekstilnega blaga, 1982 kg filca, 870 kg krmne žime in 2060 kg morske trave, 25. t. m. glede električnih žarnic, 2. maja glede električnih svetilk, 3. maja glede 1475 svetilk za vagonsko razsvetljavo, 1275 sveč in 1150 steklenih cilindrov, 4. maja glede 1542 ton bukovnega oglja, raznih svedrov in 1970 m krovnega platna, 7. maja glede 91.070 kub. m kisika in 21.295 m raznega tekstilnega materiala, 8. maja pa glede 6490 ton koka

Borze

17. aprila.

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le devizi New York in Trst sta bili nekoliko čvrstjeji. Avstrijski šilingi notirajo nespremenjeno 8,70 do 8,80.

V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,7350, v angleških funtih po 233, v grških bonih po 31,50 in v španskih pezetah po 5,50.

Na zagrebškem efektinem tržišču je notirala vojna škoda pri mirni tendenci 373 do 374 brez prometa (v Beogradu zaključki po 372,50 in 373,25). Promet pa je bil za beležen v 7 odst. Blatromer posojilo po 68 in v 6 odst. begluške obveznicah po 66,25.

Devize

Ljubljana. Z všteto premijo 28,5% Amsterdam 2961,80 — 2976,40. Berlin 756,06 — 1769,95. Bruselj 743,2 — 748,08. London 212,65 — 214,71. New York 435,43 — 439,17. Pariz 289,60 — 291,03. Praga 183,35 — 184,46. Trst 364,20 — 367,29. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8,70 — 8,80.

Zagreb. Amsterdam 2961,80 — 2976,40. Berlin 756,06 — 1769,95. Bruselj 743,21 — 748,28. London 212,65 — 214,71. Milan 364,20 — 267,29. New York 435,43 — 441,87. Ček 435,43 — 439,17. Pariz 289,60 — 291,03. Praga 183,35 — 184,46. Curih 1421,01 do 1428,08.

Curih. Beograd 7,02. Pariz 20,88. London 15,01. New York 309. Bruselj 52,3250. Milan 25,65. Madrid 42,2250. Amsterdam 208,40. Berlin 124,30. Dunaj 58. Stockholm 77,40. Oslo 75,40. København 67. Praga 12,91. Varšava 58,25. Atene 2,90. Bukarešta 3,06.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd — London 26,02. Milan 44,52. New York 585,65. Pariz 35,44. Praga 22,27. Curih 173,28. 100 S v zlatu 128 S pap.

Effekti

Ljubljana. Vojna škoda 372 — 374. 7% investicijsko 76 — 77. 8% Blair 76 — 78. 7% Blair 67 — 68. 4% agrarne 45 — 46. 6% begluške 65 — 66.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 373 — 374, za junij 373 den., za julij 373 do 374, za avgust 372 den., 7% investicijsko 76 — 79, 4% agrarne 45 do 50 den., 7% Blair 67 — 68 (68), 8% Blair 77 — 79. 7% Drž. hipotekarna banka 70,50 — 72. 6%

— — — — — der dieses edle Land aus des Vergessens Fluss, und Lethens-Lett gewunden, und aller Welt vorstellt des seltnen Wunder-Stand!

In kaj naj rečem o Vaši skrbi za Krajevni leksikon? Ko se je porodila misel o Krajevnom leksikonu, ki naj bi vsaj v strnjeni obliki pokazal zgodovinsko in vrednost tudi zadnje naše gorske vasi, je krajeno lepoto in narodno gospodarsko Vaše plemenito srce iznova vzplamtel, a Vaše skrbno oko budno zasledovalo vsak korak naraščajočega gradiva. Vi ste mu neustrašen Palinur, ki zna krmiti ladjo tudi sredi se tako razburkanega morja. Zato Vas danes ob spominu na Vaš 60letni jubilej prosimo še nadaljnje naklonenosti, zagotavljač Vas od naše strani, da bomo z vso vnemo delati po Vaših skrbno zasnovanih intencijah z željo, da se čim prej realizira Vaša plemenita zasnova in v trdi nam, da Vam bomo mogli v letu Vašega 60letnega jubileja pokloniti sad našega truda in dela, v katerem bo z zlatimi črkami vklesano Vaše ime, ki nšj bo tudi poznim rodovom v ponos, pobudo in nezveljavno slavo!

Et Musae, vir Docte, tuae, cum laude Materiam possit suppeditare novam. Interea iustas tibi laudes grates: Et voveto votis prospera quaeque tuis.

begluške 65,50 — 66; delnice: Narodna banka 5400 den., Priv. agrarna banka 233 do 235, Sečerana Osijek 140 — 160.

Beograd. Vojna škoda 372 — 373 (372,50 do 373,25), 7% investicijsko 78 — 78,50 (78,50), 4% agrarne 48,25 bl., 6% begluške 65,50 — 66 (66), 7% Blair 67 — 67,75. Narodna banka 5550 den. (5550), Priv. agrarna banka 233,50 — 233,50 (232,50).

Dunaj. Dunaj-Sava-Jadran 12,95. Državne železnice 23,80, Alpine-Montan 10,80.

Blagovna tržišča

21/70.

+ Chicago, 17. aprila. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 102,25, za julij 101,50, za september 102,30; koruza: za maj 88,87,50, za julij 83.

+ Winnipeg, 17. aprila. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 89,8250, za julij 90,50.

+ Ljubljanska borza (17. t. m.) Tendence: za žito stalna. — Nudi se (vse franko nakladalna postaja): pšenica: baška, 78 kg, po 126 — 128; banatska, 78 kg težka po 124 — 126; oves: slavonski 98 — 100; koruza: baška po 71 — 73; banatska po 67 — 69; moka: baška in banatska 90c po 240 — 220; baška 92c po 180 — 200; baška 95c pa po

160 — 180; otrobi: baški debeli 95 — 100. Zaključena sta bila 2 vagona (1 vagon koruze in 1 vagon pšenice).

+ Navosadska blagovna borza (17. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet slab. Pšenica: baška potiska 127 — 129; slavonska 128 — 130; baška in sremska 122 — 124; banatska 121 — 124. — Oves: baški, sremski in slavonski 86 — 88. — Jčmen: baški in sremski, 65-66 kg 125 — 130; jari, 67-68 kg 135 — 140. — Koruza: baška in sremska 68 — 69; banatska 65 — 66. — Moka: baška in banatska 90c in 90c 190 — 212,50; 92c 170 — 192,50; 95c 150 do 172,50; 96c 132,50 — 145; 97c 107,50 do 112,50; 98c 80 — 85. — Fitol: baški in sremski beli, brez vreč, 2% 122,50 — 125. — Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 79 — 81; banatski v jutastih vrečah 77 — 79.

+ Budimpeštanska terminska borza (17. t. m.) Tendence nestalna. Pšenica: za maj 15,68 — 15,99, za junij 15,59 — 15,60; koruza: za maj 11,46 — 11,47.

BOMBAAZ.

+ Liverpool, 16. aprila. Tendence murna. Zaključni tečaji: za maj 6,41 (6,46), za oktober 6,13 (6,17).

S P O R T

Zagrebska Concordia v Ljubljani

Primorje mora v nedeljo potrditi sloves borbenega moštva in izvojevati prepotrebno zmago

Ni je sreče brez nesreče! Stari ta rek je moral preizkusiti enajstletna Primorja, ki je po lepi, mnogo obetajoči zmagi v Ljubljani morala kloniti v prestolnici ter žrtvovati za uspeh slovenskega nogometa svojeja najboljšega moža, odličnega branilca Bertoncija. Že se je zdelo, da bodo naši fantje tudi v Beogradu poželi prav časten uspeh, ali nesrečno naključje, ki se prav v igri z okroglim usmjem tako rado pošali z usodo, je to pot izbralo za žrtev Primorje.

V nedeljo bo naš ligaš zaigral drugič pred domačo hišo. Ali naj po beograjskem neuspehu izgubljaj pogum v brezplodnem razmišljanju? Nikakor ne! Prav Concordia je gost, pred katerim je treba krepko stisniti zobe in pogumno poseči v borbo. Zelena garda dvakratnega državnega prvaka bo prav po nedeljskem udarcu Primorja hotela ugrabit Ljubljani dve dragoceni točki, ki sta našemu ligašu brezpogovorno

potrebni. Kajti le doma se žanjejo uspehi, izven doma morajo letos tudi jačji klubi kloniti.

Zaradi blezur nastale vrzeli bo Primorje izpopolnilo z dobrimi, novimi mošči. Tako obnovljena enajstletna naj zaigra s podvojeno poštrevnostjo, še večjim srcem in pogumom, ko pred prvo zmago in uspeh ne bo izostal.

Prijatelji lepe borbene igre bodo v nedeljo brez dvoma prišli spet na svoj račun. Vztrajnemu cilju k novi zmagi se bo pridružilo navdušeno občinstvo — zato je le treba, da Primorje spet zaigra, borbeno in odločno, kakor prav gotovo zna!

Ostali program je naslednji:

V Zagrebu Hašk : Hajduk.
V Osijeku Slavija : Gradjanski.
V Beogradu BSK : Jugoslavija.
V Sarajevu Slavija : BASK.

Ilirija : Concordia

Drugo igro absolviraj HSK Concordia v ponedeljek na Stadionu. V tekmi z BSKom je Ilirija pokazala, da spada, čeprav sedaj ne igra v drž. prvenstvu, med elitne klube v državi in da je slej ko prej odlični predstavnik sportne Ljubljane. Srečanje s Concordio na velikonočni ponedeljek je zopet prilika, da to pokaže z igro in rezultatom in ker je v dobri formi, se njenim moštvočevim pristajam ni treba ravno bati, da bodo razočarani odšli z igrišča. Treba je le, da zaigra Concordia v polni formi in da bo vodstvo tekme v rokah dobrega sodnika, pa bo Stadion letos drugič pozorišče velikega nogometnega dvoboja.

Na pomlad je polagala Ilirija vedno mnogo važnosti. Za Veliko noč dobe njeni juniorji obisk juniorjev celoveškega KAC. Ni še odločeno, ali bodo ob tekmi igrali juniorji Ilirije, ali bo eno prevzelo Primorje, ki ima zdaj tudi prav dober mladinski team.

Najtežja smučska tekma v naših Alpah

V nedeljo 28. aprila bodo imeli naši tekmovalci v smuku priliko, da pokažejo napredek, ki so ga v letošnjem letu pridobili. Triglavski dan je vsakoletna največja atrakcija našega smučskega sporta v tekmovanju v smuku. Proga, ki vodi z vrha Rži skoro naravnost v dolino Krme, predstavlja najtežjo preizkušnjo za smučanje, ki je bila doslej v naših Alpah izvedena. Ta tekma bo služila obenem tudi kot pregled naših najboljših tekmovalcev v smuku ter bo služila za sestavo bodoče olimpijske reprezentance, ki bo morala takoj v začetku zime pričeti s treningom.

Z ozirom na izvrstne snežne razmere v našem Triglavskem pogorju bodo tudi gledalci prišli na svoj račun, saj imajo priliko, da v soboto prenoče v Krmi ali Mostrani, gredo proti progi v nedeljo jutraj, kjer bodo lahko opazovali tekmovalce. Upamo, da nam bo letošnje tekmovalce dalo prvovrstne rezultate.

Vse sportne organizacije in društva se opozarjajo, da morajo vse objave in notice za velikonočno številko, ki izide v soboto jutraj, oddati v uredništvu v petek najkasneje do 15. ure.

V nekaj vrstah. Za nedeljske ligaške tekme so bili določeni naslednji sodniki: v Ljubljani Primorje : Concordia Gj. Zivković, v Beogradu Jugoslavija : BSK Podupski, v Sarajevu Slavija (S) : Bask Višnjic, v Zagrebu Hašk : Hajduk Goranić, v Osijeku Slavija (O) : Gradjanski Josip Klein. — Na konferenci v Karlovcu je minister za telesno vzgojo naroda dr. Ljudevit Auer dal dopisniku zagrebških »Novosti« izjavo, v kateri je dejal med drugim, da se v njegovem ministrstvu sedaj dela na zakonu za telesno vzgojo. V tem zakonu pa ni govora o igriščih. To je posebno vprašanje, ki ga je g. minister baš te dni vzel v razpravo. Po predvidenem načrtu bi morala vsaka mestna in vaška občina dati svojim sportnim društvom in organizacijam posebno vezbališča, odnosno igrišča, ker je tudi to vprašanje velike važnosti za napredek sporta.

GOSPE — ako želite, da vam zobje naglo zadobijo bleščeče beli sijaj . . .

začnite jih snaziti s KOLYNOSOM. Videli boste, kako hitro postanejo edinstveno beli in bleščeči.

KOLYNOS vam bo polepšal zobe, kakor ni v stanu tega napraviti noben drug proizvod. Prepričali se boste, v kako kratkem času bodo postali vaši zobje za nekoliko tonov bolj beli. Poskusite KOLYNOS počenši z današnjim dnem!

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

Hiša brez oken

Prostori, ki bodo popolnoma neodvisni od zunanje temperature, vlage in svetlobe — Dva lijaka

V nekem newyorškem predmestju gradijo ta čas prvo hišo brez oken, na Angleškem pa dve hiši, ki sicer nista brez oken, a jih imata tako vdolano, da jih ni mogoče odpreti.

Razlogi za gradnjo takšnih hiš, ki jih imenujejo tudi

hiše bodočnosti, so na dlani. Graditelji nameravajo s tem ustvariti stanovanjske in poslovne prostore, ki bodo povsem neodvisni od zunanje temperature, vlage, svetlobe in predvsem bolj ali manj umazanega zraka. Takšni prostori pa v resnici

ne potrebujejo več oken, ki so posredovalci, da pridejo zunanje svetlobne, temperaturne in zračne prilike k nam v goste.

V newyorških poslovnih lokalih imajo že davno naprave, ki vzdržujejo

notranjo temperaturo enakomerno

na neki višini, in o ameriških ventilacijskih napravah je tudi znano, da so čuda svoje vrste. V prostore prihaja samo izčiščen, na določeno stopnjo segret in s potrebno vlago opremljen zrak, druga naprava skrbi za to, da odhaja okuženi zrak, dim itd. stalno in hitro iz prostora.

Vsi ti prostori so opremljeni z nekakšnimi

ogromnimi lijaki.

ki se dajo seveda arhitektonsko spretno zakriti. Skozi en lijak prihaja sveži zrak, skozi drugega pa slabi odhaja. Toda to ni so več samo ameriške specialitete. V londonskem hotelu Cumberland imajo n. pr. vdolanih 54 lijakov, skozi katere pošljejo lahko

vsako uro 2000 ton

izčiščenega in prepranega zraka. Tudi ameriška »konkurenca« ne zmore dosti več. Sicer je zanimivo, da v vsem tudi ni mogoče posnemati Američanov. Angleži se zadovoljujejo n. pr. s 15 do 16 stopinj temperature v spalnici, Američani pa zahtevajo

znatno višje temperature in to tudi v poslovnih lokalih. Velja pa je regulacija temperature vsekakor za razne tovarne. N. pr. zahtevajo razna barvanja in izdelovanje umetne svile čisto določene temperature, da dobro uspejo.

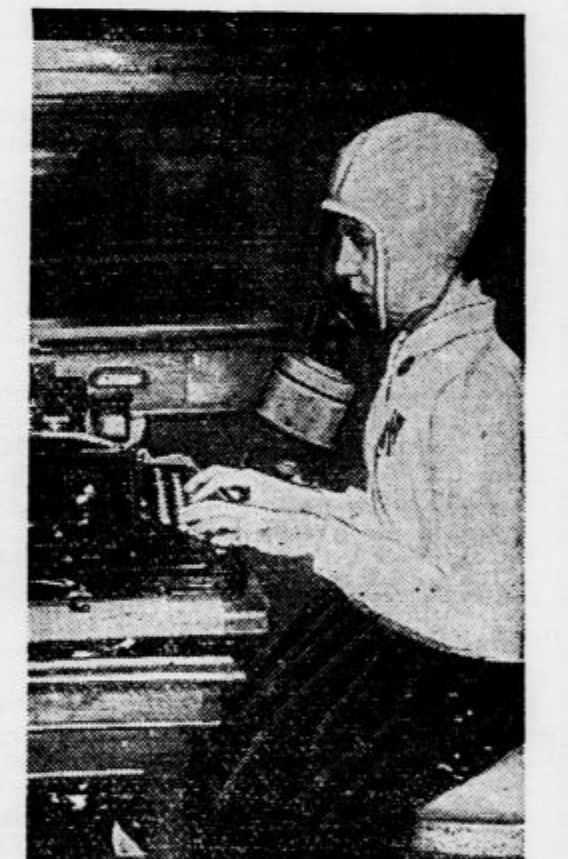
Prah zatemnjuje sonce

Kakor lansko leto je tudi letos sedem držav ameriškega Srednjega zapada zavrtih v temo zaradi sinjega peščenega viharja, ki divja v zadnjih dneh z brzino 90 kilometrov. Gosti peščeni oblaki zakrivajo sonce tako, da skoraj ni videti prehoda med dnevom in nočjo. Vedno nove prašne in peščene mase nanaša vihar na žitna polja Kansasa in sosednih držav. Tudi podnevi je takšna tema, da se avtomobili premikajo le s pomočjo žarometov naprej. Zaman so vsi napor, da bi obvarovali vsaj notranjost poslopij prašne poplave. Masenje oken in vseh odprtih ne zaleže nič. V mnogih krajih opazujejo nenavadne pojave. Železni tečaj, žične ograje in paruti mlinov na veter so nabite z elektriko tako močno, da dobi človek težek električni udarec, če se jih dotakne.

70 dinarjev
od 1. maja do 30. junija in od 1. septembra do 15. oktobra
Vas stane dnevno bivanje v znamenitem kopališču

SLATINA RADENCI
Vračunano je stanovanje, hrana, kopeli, vse takse in vsakihi deset dni zdravniški pregled (Röntgen, analiza seča). Posebej se nič ne plača, samo tedaj, ako so potrebna od zdravniškega kakšna zdravila, ali posebno zdravljenje z aparati (diatermija, kvarc, injekcije in sl.) Zdravilo se boleznim srca, krvnih žil, cirkulacije, ledvice in sečnih organov, živcev, nervoznosti, notranjih žlez (sladkorna bolezen, giht, ženske motnje in sl.), jeter, kamnov, moške in obče slabosti, motnje prerane in normalne starosti. Radenci so najmočnejše naravno mineralno-ogljeno kopališče cele Jugoslavije. Prospekte in navodila pošlje z veseljem Uprava kopališča Slatina-Radenci, Slovenija.

Nagobčnik za strojepisko?

Ne, temveč najnovejši tip plinske maske s celofanom, kakršnega je uvedla italijanska vlada za svoje prebivalstvo

12.000 Kč zapitka, 6000 Kč napitnine
Tatvina — zaključek veseljačenja

Prošli teden se je mudil tri dni v Pragi nemški državljani Rudolf Marschner. Prišel je po kupcijskih poslih in ko jih je uredil, si je hotel privoščiti malo veselja. Obiskal je neki bar v starem delu Prage, kjer je ostal

od polnoči do prihodnjega poldneva.

Popival je v zelo veseli ženski družbi ter je na koncu dobil račun za 12.000 čeških kron. Ob poravnavi tega vsekakor »okroglega« zapitka je bogato nagradil tudi vse, ki so mu stregli zadnjih dvanajst ur. Kakor si pač lahko odšepne dober zaslužkar iz države z dobro valuto, je Marschner poklonil strežniškemu osebju 6000 Kč napitnine

Iz bara se je vrnil domov, pri slačenju pa je opazil, da nima več listnice z 20.000 markami. Zato je nemudoma obvestil policijo o tatvini. Policija je takoj uvedla preiskavo in prišla zaradi tatvine nekega natakara ter dve barski dami, ki sta kratkočasili gosta.

Marschner, po poklicu tvojničar, je vsa kot pot, ko se je mudil v Pragi, prišel v bar, kjer je bil okrašen ter je bil posebno priljubljen zaradi znanih visokih napitnin. Tudi to pot se je dobro založil z denarjem, ko pa je hotel v ranih jutranjih urah plačati račun, je videl, da

nima dovolj denarja pri sebi. Ker so ga začele ženske, ki so mu vso noč delale družbo, zaradi tega pikati, se je odpeljal v hotel, vzel listnico z 20.000 markami in se vrnil ter poravnal račun. Po-

PRAYKAR IZISLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVILJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIROBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: IRMGARD WITZLEBEN: »PONOS«

Naslovnna slika: GEO TYRÖLLER: »VELIKONOČNO JUTRO« (lesorez) —

Primarij dr. Mirko Černič: ŠTEBRI SODOBNE KIRURGIJE (8) — VELIKA BUDNICA NARAVE (Po razpravi dr. V. Dietricha - nj) — IZUM INŽENJERJA HIRAMA — Dr. Vladimir Travner: PREDHODNIK DANASNJEGA SOCIJALIZMA IN KOMUNIZMA — SVETNIK — STROJ ZA GLASOVANJE — KRALJ SALOMON IN KRALJICA SABA — DRUGA STOLETNICA J. L. RAKOČIJA — Dr. Anton Debeljak: PO SINJI ADRIJI (17) — »HERKULOVO« DELO ZNANOSTI (Po dr. H. Behrendu - nj) — Rudolf Kresal: MLEJNIKOVO SPOZNANJE (2) — Essad beg: ZAROTA ZOPER SVET (17) — NOVOST PRI FILMU — Anton Kappus: KOZAREVO — ZAPISKI (Nova domneva o germanskem imenu - T. G.) — KADILIK CIGAR NA HOLANDSKEM — DOLGOST ŽIVLJENJA NEKDAJ IN ZDAJ — IZ LITERARNEGA SVETA (A. Hifzi Bjelevac: Zidanje srečnega doma - A. Debeljak — Anglo-ruski slovstveni stiki - n — Nove publikacije) — NAŠ JEZIK (Prekmurske pesmi - Vilko Novak) — NIPONSKI KOVAČI — ČLOVEK IN DOM — Na platnicah: HUMOR — KRIZALJKA (Crassus) — KAZEN ZA MORILCA

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi. Ljubljana, Knafljeva ulica 5, in stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrto leta 20 Din. Posamezni zvezki se dobijo po 2 Din.

TELEFON števil: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Soteska reke Kolorado

Vpliv podnebja na razlike v razvoju živalstva

Veliki kanjon reke Kolorado je ena izmed številnih posebnosti ameriške celine, ki neprestano mičejo znanstvenike. Od enega roba ogromne soteske do drugega znaša daljava 16 km,

toda zrak nad njo je tako čist, da bi ji prisodil samo poldrug kilometer. Če hočeš opraviti z avtomobilom to razdaljo, moraš prevoziti okrog 350 km, z železnico pa skozi vso Kalifornijo celo

poldrug tisoč kilometrov,

kajti na dolžino 540 km vodi samo ena cesta od severa proti jugu preko soteske. S plezanjem bi premagal sotesko v dveh dnevih težkega plezanja.

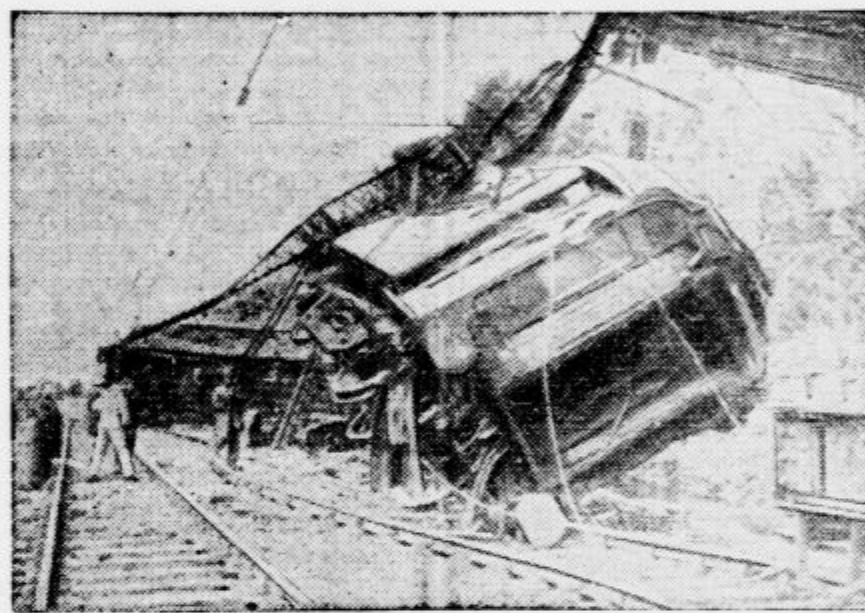
Zanimivo je, kakšne razlike povzroča ta naravna razpoka v razvoju živalstva.

Veverice, zajci in jezeveci, ki žive na južni visoki planoti 1800 m visoke soteske se po obliki in barvi bistveno razlikujejo že v drugem rodu od tistih živali na severni planoti, tudi če izvirajo od istih prednikov. To izvirja od tega, ker vlada v globini Kolorada

vroče podnebje, na visoki planoti pa mrzlo.

L. 1920, so Američani zgradili v kanjonu prvi viseči most preko Kolorada, ki pa ni bil posebno trden. L. 1927, so ga zato nadomestili z drugim, ki meri v dolžino 1750 m.

Nesreča pirenejskega ekspresa

Blizu Bordeauxa se je te dni ponoči iztril brz vlak, ker je nekemu vagonu v največjem diru odletelo kolo. Štiri osebe so bile ubite, več pa ranjenih. Slika kaže izrez iz prizorišča katastrofe

Velemilijonarki — z dolgovi

Listina brez pravne in stvarne vrednosti

Vdova Anna Wellowa in njena hči Regina iz Frankfurta ob Meni sta prišli pred leti, v času inflacije, od razdedinjenega potomca neke bivše nemške knežje rodbine pisano izjavo, ki je ugotavljala, da je mož obema dolžan neštete milijone — namreč v tedanjih

ničvrednih papirnatih markah.

S to izjavo, ki je dolgo nima absolutno nobene stvarne in pravne vrednosti, sta pa ženski znali cela leta živeti kakor velimilijonarki — s pomočjo dolgov, ki sta jih delali pri lahkovernih ljudeh. Še kosa kru-

ha si v teh letih nista kupili, ne da bi ostali dolžni in dolga vrsta obrtnikov in trgovcev je jima šla na led, ker sta obljubljali velikanske obresti za te dolgove — ko prejmeta pač tisti knežji denar. Tudi sta si na levo in desno izposajali. Drugače

bistroumni poslovni ljudje so jima dajali celo do 40.000 mark posojila! Nekega dne pa so njiju goljufije prišle v javnost in državni tožilec zahteva, da se kaznujeta po zasluženju. Preiskava je dognala, da sta dolžni več nego dvema stotinama ljudem zneske, ki gredo v težke milijone.

Tatovi so prelisičili detektive

Kdo je odnesel zavojček diamantov, ki so rabili za past

Iz Johannsburga poročajo o skrivnostnem izgintu zavojčka z 200 diamanti, ki so predstavljali vrednost 6000 funtov. Diamanti so bili last johannisburške kriminalne policije, ki je hotela s pošiljativjo nastaviti past nepoklicanim trgovcem z dra-

gulji. Da bi se trik posrečil, so skрили zavojček z diamanti na samotnem kraju izven mesta, kjer so jih položili pod neko skalo. Detektivi so prežali za hribčkom in čakali tatov, kdaj pridejo ponje.

Proti pričakovanju detektivov pa ni prišel na kraj nastavljen pasti niti en trgovec. Zato so menili, da je zaklad nedotaknjen kakor so ga položili pod skalo. Ko pa so odvzeli zavojček, so ugotovili, da so dragulji na nepojasnen način izginiti. Tudi skala je bila premaknjena, čeprav so jo ves čas budno stražili policijski agenti.

A NEKDOTA

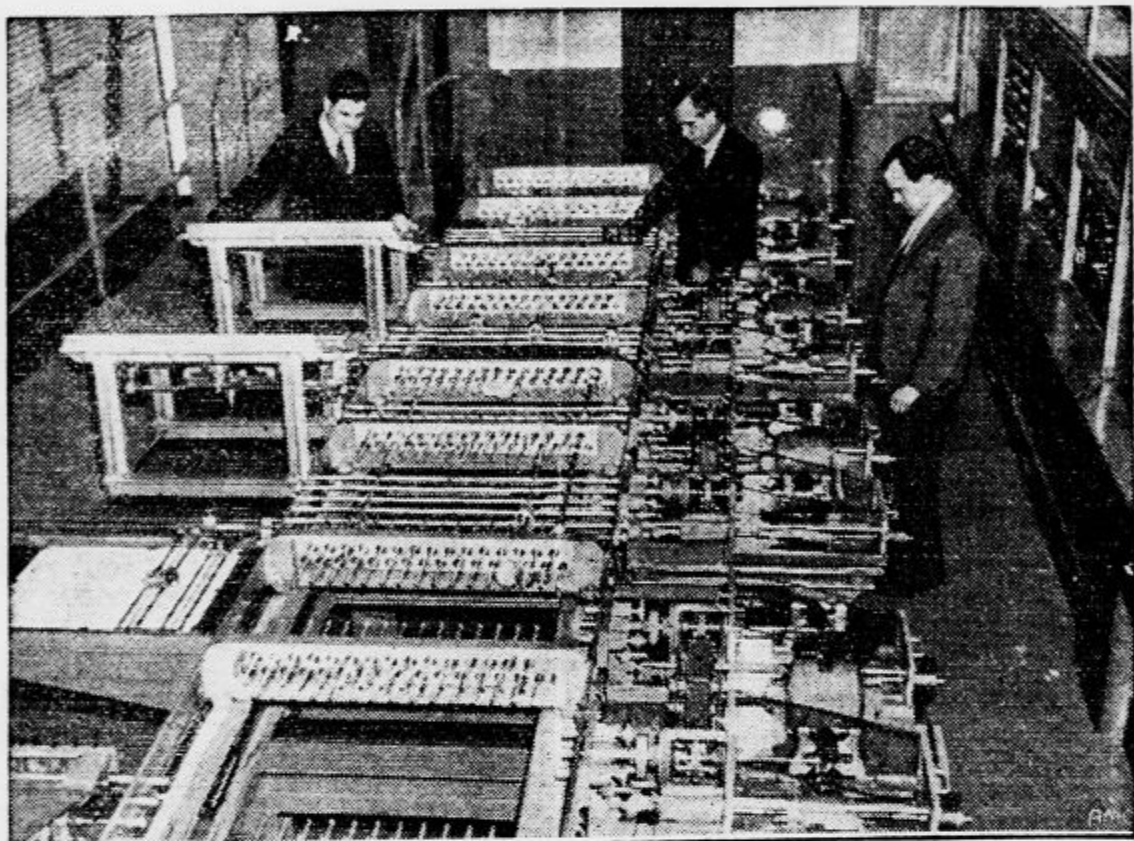
Röntgen je bil zelo tih in skromen človek, ki mu je bil zoprni vsak trušč, posebno v znanosti. Ko ga je neki poročevalac vprašal, kaj si je mislil, ko je odkril žarke X, je baje odgovoril: »Nič nisem mislil, temveč sem raziskal.«

VSADAN ENA

»Oče, oče, prosim te neha, saj rad priznam, da si močnejši od mene!«

Največji računski stroj

na svetu imajo na ameriški univerzi v Pensilvaniji

Pred oltarjem je rekla: Ne!

In ženin je utekel iz cerkve...

V Londonu zbujala veliko senzacijo zgodba lepe baronese Miriane, potomke ene najstarejših angleških

plemenitaških rodbin, ki se je v zadnjem trenutku pred oltarjem uprla močvitvi in onemogočila poroko.

K poroki je prišlo vse polno visokega plemstva in ko sta dospela ženin in nevesta, ni nihče mogel slutiti, kaj se bo zgodilo. Toda, ko bi morala pasti odločilna beseda iz nevestinih ust, se je razlegel po cerkvi jasen in krepek: Ne! Nastalo je velikansko razburjenje in presenečenje, sploš-

no zmešnjava je nevesta izkoristila, da je izginila in tudi ženin je utekel.

Lepo Miriam so našli nekoliko dni pozneje pri nekih sorodnikih na Irskem, ženina pa je med tem prišla — policija. Mož je namreč osumljen, da se je pred leti udeležil nekega umora

na Rivierii in ga francoska policija zasleduje s tiralcio. O tem so angleške oblasti zadnji dan obvestile baroneso, in to je bil vzrok, da mu je pred oltarjem odklonila roko.

Človeška povrtina

Ameriški izseljenjski komisar Daniel W. Mac Cormick je predložil kongresnemu odboru v Washingtonu spomenico, ki jasno kaže, kako tihotapijo v Ameriko izseljenice. »Daily Herald« poroča v zvezi s tem o neverjetnih odkritjih.

Mac Cormick je odkril, da vtihotapljajo izseljenice v Zedinjene države v nešteti primerih v vrelah, katerih vsebino deklarirajo za povrtino. Ameriški tihotapci imajo siromake popolnoma v svoji oblasti. Mnoge iztovorijo na samotnih otočjih ter jim izderejo zobe in poberejo zlate plombe, nakar jih prepuste lakoti. Preiskava, ki jo je uvedel izseljenjski komisar, kaže, da so s temi nečednimi manipulacijami v zvezi tudi vladni uradniki, ki so pomagali spraviti v Ameriko nad 700.000 tujih državljanov.

Smrt grafologa Saudeka

V Londonu je umrl v 55. letu svoje dobe znani grafolog Robert Saudek. Pokojnik je veljal za utemeljitelja znanstvene grafologije. Umrl je na posledicah operacije v črevesju.

Oba poznate iz filma

Jackie Coogan, ki mu bo v kratkem 21 let, je nedavno obiskal Charlieja Chaplina in oba sta se ob tej priliki dala slikati v popularnih pozah iz svojih filmov

Voronovljeve operacije

V dunajskem zdravniškem vestniku poroča sloviti pomlajevalec prof. Sergej Voronov o uspehih svojih operativnih posežkov, ki obnove pri pacientu mladost fizično in intelektualno. Voronov stoji slej ko prej na stališču, da pomeni prenos opičjih žlez na človeka dragoceno obnovitev življenjske energije v dobi, ko se njegovo življenje že nagiba k zatonu. Doselej je Voronov izvršil s pomočjo svojega brata dr. Jurija Voronova 475 takšnih operacij. Značilno je, da je bilo med pacienti ruskega pomlajevalca 72 zdravnikov.

Znamke z napačnim datumom

Poštni mojster Byrdove antarktične ekspedicije Leroy Clark je ušel neznanu kam, da bi mu ne bilo treba poslušati očitkov, s katerimi ga obkličajo filatelisti.

Clark je imel med drugim nalogo, da odpošlje tistega dne, ko bo Byrd preletel Južni tečaj, z datumom tega dne žigosana pisma nekoliko tisočim ameriških filatelistov. V ta namen so mu dali poseben stroj za žigosanje, a so mu pred odhodom pozabili povedati, kako mu je streči. Šele v Antarktidi je odkril to neprijetno stvar in tistega dne, ko je Byrd preletel tečaj, je moral Byrd tistim zobe in žigosati lastnoročno na tisoče pisem. V svoji jezi pa se je zmotil z datumom, namestu 30. januarja je napravil 31. januar. In sedaj trdijo filatelisti, da so vse znamke s tem žigom ničvredne. Počasi se bodo morda le umesili, da imajo mogoče baš zavoljo te pomote toliko več vrednosti.

Mednarodna plesna slavnost

Med 15. in 20. julijem se bo vršila v Londonu plesna prireditev, pri kateri bodo nastopali zastopniki najrazličnejših narodov s svojimi narodnimi plesi in narodnimi pesmimi. Najboljše plesne in popevke bodo nagradili. Iz Amerike pridejo kentuckyjski gorski plesalci, ki so potomci angleških priseljenčev in hranijo že 250-letno tradicijo. Nemčija bo zastopana s 50 plesalci, Italija posebno z Napolitanci in Sicilijanci, Rusija odpošlje največje zastopstvo, namreč 4 skupine po 30 oseb. Švicarji nastopijo s svojimi slovitiimi alpskimi rogovi in jodljarji, Španci s tamburini in kostanjetai itd. itd. Prireditev se vrši pod geslom »Za prijateljstvo med narodi.«

R. L. Stevenson:

SAINT-YVES

Prigode francoskega ujetnika na Angleškem

»To mi res ne more škoditi,« sem dejal in jih hitro skril.

»Drugič,« je nadaljeval, »od tod do bivališča vašega strica — Amersham Place, nedaleč od Dunstablea — je dolga pot. Kar se tiče prvih dnevnih pohodov, vas moram prepustiti vaši lastni sreči in iznajdljivosti. Na žalost nimam na Škotskem nobenih znancev ali vsaj pri teh besedah se je zmrnil — »nepoštenih ne. A dalje na jugu, v wakefieldski okolici, živi menda neki gentleman z imenom Burchell Fenn, ki ni tako tenkovesten kakor drugi ljudje; ta vam bo najbrže rad pomagal dalje. Zares mislim, da je baš v tem njegov poklic: spet skrivnost, ki me peče na jeziku. Sodil bi, da se, kolikor je v taki reči sploh prav govoriti o zanesljivosti, lahko brez skrbi obrnete do tega Fenna. Nepridipravščine vašega bratrance so nam pokazale njegovo sled. Ukana z rodbinsko podobnostjo vam utegne pomagati. Kako bi bilo na primer, če bi mu rekli, da ste Alainov brat?«

»To bi že šlo,« sem dejal, »a vendar mi priporočate zelo težavno igro. Očividno imam v svojem bratrancevražjem nasprotju —«

»Za kaj prav za prav gre?«

»Za veliko reč!« je odvrnil notar. »Vaš stari stric je neizmerno bogat. Pamet ga je srečala v pravem trenutku; revolucijo je zaduhal z dvajsetimi napreji, kar je šlo v denar, in spravi se posredovanjem moje trdnice vse svoje premoženje na Angleško. Resnica je, da živi kakor kak knez. A kaj mu pomaga vse to? Tisto, kar dela življenje dragoceno — svoje in domovino — je izgubil; videl je, kako so umorili njegovega kralja in njegovo kraljico,« je s čedalje večjo razburjenostjo in čedalje bolj rdečimi

10

Nci nadaljeval notar, potlej je pa zdajci odnehal: »Kratka, gospod, spoznal je vse prednosti vladavine, ki se zanjo bojuje njegov nečak; nesreča je le v tem, da jih ne ceni.«

»V vaših besedah je grenkoba, ki mislim, da vam je ne smem šteti v zlo,« sem odvrnil; »a premislite, kdo ima več razloga, da je grenak? Ta mož, moj stric, markiz de Kéroural, je pobegnil; moj oče in moja mati, ki morda nista tako pametno ravnala, sta ostala in umrla na morišču. Čeprav mi je videti, da sem gentleman, je bila vendar moja zadnja šola dobrega vedenja Abbayska ječa. Ali zdaj še mislite, da morete človeka z zgodbo, kakršna je moja, naučiti grenkobe?«

»Moje želje ne segajo tako daleč,« je dejal. »A vendar je nekaj, kar mi ne gre v glavo; nerazumljivo mi je, da človek vaše krvi in vaše izkušnosti služi Korzičanu.«

»Kdo ve,« sem ga zavrnil, »ali se vi ne bi šteli srečnega, da smete stopiti v službo kakega irskega tringoa, če bi videli svojo deželo poteptano od francoskih napadalcev?«

»Seveda, seveda,« je zahlel gospod Romaine, »lahko da bi bilo tako. So reči, ki se ni dobro pričakati o njih.«

Pomahal mi je z roko, odhitel po stopnicah in izginil v senci zobničastega oboka.

5

Florina hiša

Komaj mi je bil notar obrnil hrbet, sem se spomnil mnogih znamenar. Pred vsem sem ga bil pozabil vprašati za naslov gospoda Burchella Fenna. Hitro sem planil na vrh stopnic, a videl sem, da je bilo že prepozno. Gospoda Romaine ni bilo več nikjer; pod obokom, ki je vodil navzdol h grajskim vratom, ni bilo opaziti nikogar drugega kakor rdečo suknjo in svetlo orožje vojaka na straži; in tako sem se moral vdati in se vrniti na svoj prostor za obzidjem.

sebojni ljubezni in resnici živečega duha. Praporci nacionalnega in radikalnega demokratizma vzhajajo razviti, čakajoč na zmogovito vstajenje slovenskega duha.

Dr. Fr. Derganc.

Kulturni pregled

Slovanski totalni refleksi

Ze nekaj let proglašajo različni regresisti (nazadnjaki) slovensko napredno misel — za mrtvo. A misel slovenskega progresizma je trdoživa stvar in kakor vsaka živ podrejena Heraklitovemu principu večnega gibanja in razvoja. Tudi način tega razvika nam je razložil Heraklit s posebnim principom protislovja: razvoj nima v ekstremih, pada iz nasprotja v nasprotje, tako da so take skrajnosti samo globlji dokaz njegove pravilnosti. Ta protislovni ritem kaže tudi pri nas razvoj naprednega duha. Ozmimo se samo nazaj v predvojno dobo in si oglejmo njegovo tedanje udejstvovanje. Pred vojno se je ogrinjal slovenski napredni duh v izposojen, precej oguljen plašček antimatofizičnega liberalizma, a skozi preplezane čimole in razpokane šive je izdajalsko pobliškvala njegova prava, srednjeveška oprema — fevdalnega vojskaka, ki se je v romantičnem navdušenju zaganjal v borbo proti minlu »na prazno sapo.« Med vojno je moral seveda tudi napredni junak odrinuti na bojišče. In tu se je zgodila čudežna izprememba, v ognju svetovne vojne je zgorel napredni Savel — v naprednejšega Pavla, zgorela mu je tudi mrena na očeh. Izpregledal je in videl, da je iskra tistega metafizičnega ognja, ki ga je doslej sam polival in gasil, preskočila vanj in mu razsvetlela vso dušo. Zasižalo mu je spoznanje, da ni metafizični nagon nič drugega nego banalna, nekoliko obsežnejša vedoželjnost, le neumorni zakaj naših bistrih in dragih malčkov, samo tista vsakdanja v neskončnosti razširjena radovednost, ki hoče doznati tudi zadnje skrivnosti. Tako je prešel del metafizičnega nagona, ki mu je bil bog mimo spekulativne fantazije določil tudi izkustveni in znanstveni razum za vzletišče, v prave, napredne roke, kjer ne okoreva dogmatično, marveč se svobodno kreše in tudi razvija.

Svojo trdoživost je dokazala slovenska napredna misel s pravim slovanskim, totalnim refleksom, da ni običajna v možganski centrali kontemplativnih besed in misli, temveč totalno potekla do konca, do realnega dejanja ter kljub materialni in duhovni krizi začela izdajati napredno revijo »Misel in delo.« V zadnji, sedmi številki čitam več tehničnih misli, ki zaslužijo, da se raznesejo in razsejejo po najširših ljudskih brazdah kakor seme, da iz besede vznikne dejanje.

Predsednik naprednega starešinstva in član uredniškega odbora, profesor dr. A. Zagorčar je objavil zelo aktualen in zanimiv članek: Brez inteligence? Naš vodilni napredni ideolog misleno dopolnjuje z njim zahtevo uvodnika »Beseda in dejanje«, da življenja sposobne zamisli ne smejo ostati na pol pota, kakor prekinjen refleksi, marveč morajo preiti v dejstva, v dejanja. Posebne pozornosti je vreden odstavek o naši mladini:

»O vodilni vlogi duha in ideje zlasti mladina ne bi smela dvomiti. Ko bodo minuli sedanji nekaj zmešani časi, se bo sedanja mladina naenkrat avtomatično znašla na vodilnih mestih. Na to svojo bodočo vlogo mora biti pripravljena. Ali pa bo za ta mesta pripravljena in sposobna, če ji sedaj razjeda karakter in izpodreja prožnost sugerirana ideja manjvrednosti?«

Resnično! Kako ideja in težko je pri duši naši zastopavljeni mladini, ko z galerije in z zvezanimi rokami gleda v evropsko areno, kjer hrupno in skupno nastopajo nje italijanski in nemški tovariši uniformirani, organizirani v udarne čete in bataljone. To pasivno gledanje še ni tako hudo, najhujše je tisto zaničljivo roganje, ki leti iz arene na galerijo, a slovanski tovariši nimajo nobene možnosti, da bi reagirali. Razsizen se roga in zborna deklaracija Gobineau - Chamberlainove besede:

Na vzhodu Evrope trdno sedeči Slovani tvorijo, kakor nekda v Aziji Semiti, za-

VRTNE SOLNČNIKE

izdeluje Bela FETTMANN, Zagreb, Masarykova 9.

Zahtevajte brezplačen ilustriran cenik. Prevzema tudi preobleka. 119

Sprejemem

udeleženca

k izvanredno donosni, trajni in sigurni stvari. Udeležba z vlogo do 30.000 Din. zajamčeni najnižji letni donos 75 odstotkov Nadzorovalno sodelovanje se po sebi honorira.

Ponudbe do 25. aprila pod značko »Izvanredna pri like« na oglasni oddelci »Jutra«.

Is pedagoških revij. Pravkar izšla 7.—8. številka »Popotnik« priobčuje med drugim dr. St. Gogale članek »Socialno-vzgojni ideal naše dobe«, M. Menceja »Odbiranje učencev po duševnih sposobnostih«, dr. L. Poljanca »Pregledni stališči učiteljskega poklica v dravski banovini« (z grafično podopirjenimi in zanimivimi izsledki statističnega proučevanja), Frana Kadunca »Nekoli-ko nujnih reform v pogledu učiteljske izobrazbe«, Fr. Finka repliko o čitankah, Alberta Jerjava pregled arhiviranih pedagoških literatur, Ernesta Vranca poizkus v smeri življenjske šole »Naš obsejni izlet«, J. Tavčerja »Od pravičnega govora k lepemu petju«. Številko zaključujejo beležke in poročila o novih knjigah. — »Napredek« (Zagreb) priobčuje članke: Stjepana Pirnata »Narodna škola o radu za blagostanje narodca, univ. prof. dr. Matičevića »Priroda, kultura i odgoj, Gustava Šilika »Pojem narodstvene izobrazbe, več člankov iz šolske prakse, ocene in poročila.

Horatijska proslava. Kr. italijanska akademija je določila za letošnje proslave 2000. letnice slavnega rimskega pesnika Horacija ta-le program: Ob koncu aprila in v prvih dneh maja bodo spominke prireditve na Kapitolu v Rimu. Med drugim bo na tem zgodovinskem mestu recitacija latinskega izvirnika pesmi »Carmen saeculare«, ki jo bo spremljal ples rimskih dečkov in deklet. V etapah, točno po pripovedovanju pete pesmi prve knjige »Satir«, bo prirejeno romanje v Brindisi, združeno z razlago literarnih, zgodovinskih in arheoloških spominov. Velika spominška slavnost bo prirejena v Veroni, kjer nameravajo restavrirati pesnikov dom in izvajati ples »Carmen saeculare«. Spominke slavnosti so določene od sodelovanju Instituta rimskih študij še v Napoli, Firenci, Milanu, Trstu, Turinu, Bologni, Palermu, Cagliariu in Potenzi.

NARODNO GLEDALIŠČE U

REPERTOAR

DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 18.: Slehernik. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Petek, 19. ob 15.: Slehernik. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Sobota, 20.: Zaprt.

Nedelja, 21. ob 15.: Slehernik. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Siromakovo jagnje. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 22.: Bunbury. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

OPERA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 18.: Zaprt.

Petek, 19. ob 18.30.: Parsifal. Izven.

Sobota, 20.: Zaprt.

Nedelja, 21.: Traviata. Izven. Znižane cene od 36 Din navzdol.

Ponedeljek, 22. ob 15.: Parsifal. Izven.

Velika noč v drami. Misterij »Slehernik« je delo znamenitega nemškega dramatika Huga von Hoffmannsthal, ki je snov o Sleherniku uporabil in napisal religiozno

Ne vem zanesljivo, ali je bilo potikanje po tistem kraju dovoljeno, vendar, ker sem bil tisti čas zelo priljubljen, mi niso branili, da sem posedal tu za nekim topom, kolikorkrat se mi je hotelo samote. Pečina, ogrnjena samo z plaščem dreves, ki so plezala kvišku, je padala pod menoj skoraj navpič v globino; dalje spodaj je štrlel kvišku stolpič neke vnanje utrdbe, in onkraj doline sem užival razgled po širnem izprehajališču edinburških imenitnikov. Oko mi je nehote zblodilo na okrog, in moj pogled je nekaj časa po naključju spremljal korake mladega gentlemana z rdečimi lasmi in belim plaščem, ki je imel očividno mnogo znanec. Upam se trditi, da sem ga videl, kako je s petimi ali šestimi izmenjal poklone, preden je nazadnje obstal pred mladim gospodom in gospodično, ki se mi je zdelo, da njiju vitki postavi in plemenite gibe poznam.

Nemogoče je bilo zanesljivo razločiti človeka na tolikšno razdaljo, a meni je zadostovala že domišljija, in toliko da si nisem izvil vratu, ko sem gledal za njima skozi svojo strelnico, dokler mi nista izginila izpred oči. Ta slika, naj je predstavljala Floro ali koga drugega, je po bliskovito dalja mojemu premišljevanju drugo smer. Saj je bilo vse lepo in dobro; vsekako je bilo silno važno, da obiščem strica — a stric, in vrhu tega še stari stric, mož, ki ga nisem bil še nikoli videl, mi ni mogel nič prav ogreti domišljije; tem bol sem pa mislil na to, da morda nikoli več ne bom imel prilike srečati Floro, če zapustim ta grad. Kako hitro bo pač ugasnil neznatni vtis, ki sem ga napravil nanjo — če sem vobče napravil kak vtis! Ob tej misli sta se zanimanji, ki sta se borili v mojih prsih, strnili v eno: brezpogojno sem hotel še enkrat videti Floro in brezpogojno sem potreboval človeka, ki bi mi pomagal pri begu in mi priskrbel novo obleko. Moral sem torej doznati, kje Flora živi in kako bi bilo moči priti do nje; in v trdnem zaupanju, da me bo kmalu spet obiskala, sem si jel beliti glavo, kako bi ji izvalil podatke o tem.

dramo v strogo katoliškem smislu. Delo je prekrasno prevedel Oton Zupančič. Na predstavi »Slehernik«, ki je po svoji vsebini najprikladnejše delo za velikonočni čas, vabimo ne samo ljubljancane, temveč tudi okoliški prebivalstvo. Znatno znižane cene veljajo tudi za obe ponovitvi v petek in nedeljo. — Posetite na veliko nedeljo zvečer Zveigovo tragikomedijo »Siromakovo jagnje«, v ponedeljek pa duhovito Wildeovo komedijo »Bunbury«.

Premiera Edvard Gregorinove pasionske drame »V času obiskanj« bo prve dni v maju.

Radio

Četrtek, 18. aprila.

LJUBLJANA 12: Plošča. — 12.50: Poročila. — 13: Cas, plošča. — 18: Duhovne kozaške pesmi na ploščah. — 18.20: Slovenski velikonočni običaji (Jože Vombegar). — 18.50: Plošča. — 19.20: Cas, jedilni list, program za petek. — 19.30: Nacionalna ura: O Korneliju Stankoviću ob 70letnici smrti (Peter Krstić — iz Beograda). — 20: Postne pesmi poje Ciril — Metodov zbor. — 20.45: Haydn: Sedem besedi, izjava Radiogodalni kvartet. — 21.45: Cas, poročila.

BEOGRAD 17: Lahka godba. — 20: Iz Zagreba. — 22.20: Lahka glasba. — ZA GREB 12.10: Plošča. — 17.45: Kvartet povzavn. — 20: Nabožne pesmi. — 21.30: Violinski koncert. — PRAGA 19.10: Vojaška godba. — 20.25: Pomladne pesmi. — 21.05: Iz Brna. — 22.15: Plošča. — BRNO 19.55: Velikonočna igra. — 20.25: Iz Praga. — 21.05: »Velikonočni mir med narodi«. — VARSAVA 20.30: Matejev pasion. — 23.05: Orkester. — 23.45: Nabožne pesmi. — DUNAJ 12: Orkester. — 16.10: Plošča. — 17.15: Orgle. — 20.15: Delni prenos oratorij. — 20.55: Orkestralni koncert. — 23.45: Haydnovi godalni kvarteti. — BERLIN 20.10: Spevi iz »Mesijec«. — 20.40: Koncert orkestra in solistov. — 22.30: Bach — Händel. — 24: »Markov Pasion«. — KONIGSBERG 20.15: Igra. — 21.30: Pasionke pesmi. — 23: Bachov koncert. — STUTTGART 20.20: Operni večer. — 22.30: Plošča. — 23: Resni spevi. — 24: Nočni koncert.

Najprijetnejše letovišče na morju nudi

HOTEL VILA LUCIJA

Aleksandrovo na otoku Krku

Pension od Din 50 naprej (vse takse vštete). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Restavracijska terasa nad samim morjem. Hotel je last renomirane slovenske trdnice. — Zahtevajte brezplačne prospekte pri Putniku ali pa pri direkciji hotela. 141

100
uspehov
na
enoglas
v
JUTRU

Naše zlate in skrbne mamice

Amalije

Magdić-Milivojević

ni več.

Bogu vdano je zatisnila svoje trudne oči dne 17. aprila 1935.

Pogreb nepozabne mamice bo v četrtek, dne 18. aprila 1935, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Aleksandrova cesta 16, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1935.

Dragoljub Milivojević
podpolkovnik v p., soprog

Pavel, Slavica, Metka, Jelica
otroci

Tonček in Bozka
brat in sestra

in ostalo sorodstvo.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kontoristinjo

zmožno slovenske in nemške korespondence, samostojnega knjigovodstva in verzirano v davčnih zadevah, starejšo, sprejemno — event. takoj. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Pismene ponudbe z navedbo starosti in zadnje službe na oglasni oddelki »Jutra« pod znakom »Zanesljiva, dobra moč«.

7437-1

Mladi natakariči

se radi prilika za prevzem gostine ali najem ali račun v lepem kraju na Gorenjskem — Domale — Kamnik. Najemna zelo nizka. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Prijateljske«.

730-1

Naobraženo

gospodično ki je trenutno brez službe išče za celo popoldnevo triletno fantku. — Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vestna«.

740-1

Potniki

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sopotnika

Hiem za Kranjsko. Odpočijem 29. aprila. Potujem brzo, obdelam temeljito. — Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Avtorizirano«.

7430-5

Potnik z avtom

prezame zastopstvo za dravsko banovino. Ponudbe pod šifro »Dobro upanje« na oglasni oddelki »Jutra« pod »Avtorizirano«.

7430-5

Službe išče

Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Mizarski pomočnik

marljiv in pošten, vajen vseh del, išče službo. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

7000-2

Moje

(Rundstuhmeister) perfektno, z mnogoletno prakso, več let v službi in izdelave suha, išče namestitve. Ponudbe pod K-3126 na Interklam, Zagreb — Masarykova 38.

7470-2

Brivski pomočnik

dobro delavec, išče službo za takoj ali po praznikih. Savo Berberovič, brivski pomočnik, Celje, Gosposka ulica 13.

7328-2

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sportne suknjice

prima 8 96 Din, pumparce, modne hlače itd. kupite zelo ugodno pri Fr. Škerju, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

31-6

Samo odraslim

poslujemo z ovi katalog 3. razreda

»Sola ljubezne«

srce in obojstranskega zadovoljstva v zakonu. Katalog je opremljen s interesantnimi slikami in se pojavlja v vsaki hiši. Pr. tenka in modna zabavna rodetva, pariske novosti in fotografije in druge intimne specialitete za zakonske življenje. Poslujemo diskretno, zaporo, brez namena naslova trivke, kot priporočeno pismo proti povzetju za Din 17.50. Zelo zanimiv prospekt

»MSKI, USPEH TAKOJ«

poslujemo proti povzetju za Din 17.50.

»SOLO LJUBEZNI«

»MSKI, USPEH TAKOJ« skupaj poslujemo proti povzetju za Din 32.50.

Zastopstvo »Sala«, Zagreb

2. Jo., Samostanska ul. št. 1940-6

G. Th. Rotman:

Brata Smuka

Nato sta jo mahnila izidor in Peter na postajo in se z vlakom vrnili v svojo vas. Ko sta stopila v hišo, je stala v veži gospa Krempjeva in se odpravljala na izprehod. Oh, kako se je smejala izidorju in Petru! Le škoda, da se vrla žena dva dni pozneje ni več smejala!

Velikonočna darila

po najnižjih cenah, najboljši kakovosti, priporočila cenjenega občinstva trdka

F. M. Schmitt

Ljubljana, Pred škofijo 2 — Lingarjeva ulica št. 4. Nizke cene in solidna posrežba! — Pridite sigurno!

138

Športni voziček

dobro ohranjen za 300 Din naprodaj v Florijanski ul. št. 29.

7516-6

Ugodna prilika

Moško kolo s torpedo, šivalni stroj (pogrešljiv) in šivalni stroj s pokrovom poceni naprodaj v Dvoakovi ulici 3, I. nadstropje, levo.

7506-6

Betonsko železo

trbovelski cement, strojno lepenco, škaturno treje, stavbo okrove in vse ostali stavbni material ima najceneje na zalogi železnina

Pr. Stupica v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1.

7430-5

Otroški voziček

športni, modern in dobro ohranjen naprodaj na Tyrševi cesti 100.

7430-5

Radio

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio-aparat

»Radione«, 1 leto rabljen, fin, selektiven, štiricevni, fakturirane vrednosti 6000 Din zelo ugodno prodaja Kranjske, Sodarska 6.

7330-9

Kupim

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kompletno pisarn. opremo

ali posamezne dele, v dobrem stanju kupim. — Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Solidno«.

7402-7

Staro železo

in druge stare kovine so gotov denar, ki leži na cesti. Vsako množico kupuje po najvišjih cenah trdka

FR. STUPICA, železnina, Ljubljana, Gosposvetska 1.

7407-7

Kapital

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posredujem denar na hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana Gledališka 12, telefon 38-10. Za pismen odgovor priložite 3 Din v s a m k a h.

133-16

Prodaj knjižico

Ljudske posojilnice, z vlogo 25.000, najboljšemu posojilniku. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Gotovina 1935«.

7531-16

Kupim vlož. knjižico

Kmetijske posojilnice z vlogo do 30.000 Din. takoj. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Najboljši posojilnik«.

7520-16

Lokali

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lokal

v »Pegle« na Poljanski cesti št. 1, takoj oddam. — Poziv se pri hitiku.

7442-10

Trgovski lokal

v najprometnejši ulici centra Ljubljane, pripraven za damski frizerski salon, za trgovino ali drugo obrt oddam z majem proti nizki namemini. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

7529-19

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s pritliklami takoj oddam na Mestnem trgu. Vprašati v trgovini A. Sinkovec nasl. K. Soos.

7532-21

Soboda

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

lepo opremljeno, solčno in čisto, oddam na Resljevi cesti št. 12/II, levo.

7516-23

Sostanovalko

z vso oskrbo sprejemem. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

7514-23

Izgubljeno

Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Stranka

katera je dala dne 16. t. m. brusi škaro, se naproša, da odda naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

7432-38

Male oglase

za velikonočno številko »Jutra« naročite čim prej, najkasneje pa do petka do 12. ure, ker bo velikonočna številka Jutra izšla že v soboto zjutraj.

OGLASNI ODDDELEK JUTRA

Trgovine, trafike

bufete, mlekarne, gostilne, hotele, industrije, hiše, poseti, vile, penzione, menze in vse priokupna podjetja prodaja in posreduje nakup najbolj uspešno in hitro: Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144.

7504-19

Vrednote

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Posest

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več stavbnih parcel

v krasni legi, pod ugodnimi pogoji prodam. Vozdovod in elektrika. Pojasnila daje Andrej Kregar, St. Vid št. 39.

6678-30

Lepa stavb. parcela

1235 m² velika, sredi mesta poceni naprodaj proti gotovini, deloma proti knjičnicam Kmetijske posojilnice. Pojasnila daje Verbič v Strelški ulici št. 32.

7537-30

V najem

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V zdravilišču

Dobrna pri Celju oddam v najem ali prodaj paviljon. — Pojasnila daje C. Ferant, Ljubljana, Florijanska ulica št. 15.

7431-17

Pridelki

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ia perutnina

štajerska, pitana, ajdov in cvetlični med ter jajca za praznike

po konkurenčnih cenah. — Sprejemajo se prednaročila Kmetijske družbe v Ljubljani, Filijalna trgovina v Igrški ul. 3. Telefon 37-55.

7471-33

Seno

še nekaj vagonov sladkega in polsladkega kupim proti takojšnji dobavi in takojšnemu plačilu. — Ponudbe z navedbo najnižje cene franko vagon Celje na naslov: Kirbiš, Celje.

7461-33

Les

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsako množino lesa

smrekovega in jelkovega, brez vej ali s drobnimi lesnimi oklami letnicami, 1 do 9 m dolgega in 40 mm širokega, subega ali parjenega, kupim. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Les«.

6802-16

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s pritliklami takoj oddam na Mestnem trgu. Vprašati v trgovini A. Sinkovec nasl. K. Soos.

7532-21

Soboda

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

lepo opremljeno, solčno in čisto, oddam na Resljevi cesti št. 12/II, levo.

7516-23

Sostanovalko

z vso oskrbo sprejemem. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

7514-23

Izgubljeno

Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Stranka

katera je dala dne 16. t. m. brusi škaro, se naproša, da odda naslov v oglasni oddelki »Jutra«.

7432-38

Stanovanja

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

eno-ali dvosobno, s kuhinjo in pritliklami izjem s 1. majem. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Plačam redno«.

7408-21/a

Dvosob. stanovanje

s pritliklami, išče s 1. majem mirna tričlanska uradna družina — po možnosti v Sp. Šiški ali Bežigradu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Suhoo«.

7431-21/a

Kam pakam?

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pozor!

Na novo se došla prvo vrstna šibenska vina, katera nudim svojim cenjevalcem odjemalcem za velikonočne praznike čez ulico po sledečih cenah: črni Kuč po Din 8 liter, Opolo po Din 8 liter, belo po Din 8 liter, Prošek po Din 24 l. Mareškino po Din 32 l. izganje po 36 in pristno olivno olje po Din 15 liter. Se priporoča restavracija Lloyd.

7497-18

Ženitve

Beseda 2 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Ženitvena

posredovanja boljši slojev izvršuje najvestnejše, razposilja navdila in prospekte proti predplačilu 10 Din v znamkah, diskretno »Bez o r r«, Zagreb, Pošta 3. — Velika izbira odličnih partij obeh spolov.

7500-25

Živali

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mala papiga

svetloplava, je alia. Najdite jo prosim, da jo proti nagradi odda Mesariču v Židovski stezi 4, II. nadst.

7496-27

Stroji

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parno lokomobilo

70-100 ka, polstabilno, v dobrem stanju kupim takoj. Ponudbe s točnim opisom in ceno na naslov: Brata Grgurič, Mrkopalj, Gorskikotar.

7479-30

Obri

Gumo za fajakerska kolesa izdeluje v prvotnosti kvaliteti in ima vedno svežo Prva jugoslovanska fabrika gume »Rekorde« Josif G. Čuljović, Leskovec, Vardarska banovina. 7494-30

Industrijo

galanterije izredno restabilno, prvotno vpeljeno s proizvodni tekočih, dnevno zahtevanih množinskih predmetov prodaja poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Illica 144.

7505-30

Razno

JAFFA

pomaranče

sveža pošiljka sladke in sočne na zalogi pri

Gospodarski zvezi

v Ljubljani

3665

Telefon

2 9 5 1

PREMOG

DRVA IN

KARBO-

PAKETI

IV. SCHUMI